

UNIVERZITA PALACKÉHO

Filozofická fakulta

Katedra asijských studií

BAKALÁŘSKÁ DIPLOMOVÁ PRÁCE

Prozodická analýza textu (5A/B, 17A/B)

Prosodic analysis of the Text (5A/B, 17A/B)

Olomouc 2016 Markéta Otýpková

vedoucí diplomové práce: doc. Mgr. David Uher, PhD.

Podklad pro zadání BAKALÁŘSKÉ práce studenta

PŘEDKLÁDÁ:	ADRESA	OSOBNÍ ČÍSLO
OTÝPKOVÁ Markéta	Gagarinova 20, Opava - Předměstí	F13615

TÉMA ČESKY:

Prozodická analýza textu: Úvod 1967, cv. 31-35

TÉMA ANGLICKY:

Prosodic Analysis of the Text

VEDOUcí PRÁCE:

Mgr. David Uher, PhD. - ASH

ZÁSADY PRO VYPRACOVÁNÍ:

Tato bakalářská práce se zabývá prozodickou transkripcí standardní čínštiny, jež byla koncipována českým sinologem a lingvistou, prof. Oldřichem Švarným. Prozodická transkripce zachycuje prozodické rysy řeči, mezi něž patří zejména přízvuk, členění řeči podle předělu, řečové tempo, větná intonace a také tóny, které jsou v čínském jazyce velmi důležité. Všechny tyto prozodické rysy jsou zaznamenávány pomocí speciálních grafických symbolů. V této práci definuji základní pojmy, týkající se prozodické transkripce a poté transkribuji texty, které podrobím podrobné analýze. Následně vyhodnotím analýzu této transkripce, na jejímž základě porovnam výsledky svého měření s výsledky prof. Oldřicha Švarného, obsaženými v knize Hovorová čínština v příkladech III. Texty, jímž se tato bakalářská práce věnuje, jsou obsaženy v Úvodu do hovorové čínštiny 2. Jmenovitě se jedná o texty cvičení 31-35. Před samotným transkribováním textů je nutné převést texty z čínských znaků do pínyinu, mezinárodního standardu pro přepis čínštiny do latinky, neboť Úvod do hovorové čínštiny 2 s touto transkripcí nepracuje. Místo ní se jeho v textech se objevuje rudimentární verze prozodické transkripce prof. Oldřicha Švarného.

SEZNAM DOPORUČENÉ LITERATURY:

ŠVARNÝ, Oldřich: Učební slovník jazyka čínského I- IV. Olomouc: Univerzita Palackého, 1998-2000.
ŠVARNÝ, Oldřich: Úvod do hovorové čínštiny I, II. Praha: SPN, 1967.
ŠVARNÝ, Oldřich a David UHER. Prozodická gramatika čínštiny. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci, 2014
TĚŠITELOVÁ, Marie. Kvantitativní lingvistika. Praha: SPN, 1987.
TĚŠITELOVÁ, Marie. O češtině v číslech. Praha: Academia, 1987.

Podpis studenta:

Datum:

Podpis vedoucího práce:

Datum:

Já, Markéta Otýpková, prohlašuji, že jsem bakalářskou diplomovou práci na téma *Prozodická analýza textu (5A/B, 17A/B)* vypracovala samostatně a uvedla jsem veškeré použité prameny a literaturu.

V Opavě dne

.....

podpis

Anotace

Jméno a příjmení autora:	Markéta Otýpková
Název katedry:	Katedra asijských studií
Název fakulty:	Filozofická fakulta
Název diplomové práce:	Prozodická analýza textu (5A/B, 17A/B)
Vedoucí diplomové práce:	doc. Mgr. David Uher, PhD.
Počet znaků:	71 138
Počet stran:	72
Počet zdrojů a literatury:	6
Klíčová slova:	prozodická transkripce, iktus, lineární větné členění, rytmické větné členění, rytmus, segment, kólon

Anotace:

Tato práce si dává za cíl vytvořit na základě audionahrávek čtyř textů, obsažených v prvním díle knihy *Učebnice čínské konverzace*, prozodicky transkribovaný text, následně jej podrobit analýze lineárního a rytmického členění vět a zjistit rychlost promluvy. V rámci analýzy lineárního větného členění budou věty příslušných textů rozděleny na menší větné celky, jakými jsou kóla, segmenty a slabiky, a následně bude zjištěno jejich množství a průměrné délky. V rámci rytmického větného členění bude vyhodnoceno procentuální zastoupení jednotlivých typů rytmických sledů a následně bude zjištěn nejproduktivnější rytmický sled v rámci segmentů i nejproduktivnější kombinace rytmických sledů v rámci kól.

Resumé výsledků:

Analyzovaný text se skládá z 230 vět, 269 kól, 511 segmentů, 1 172 slov a 1 507 slabik. Průměrná délka věty je 1 kólon, průměrná délka kóla jsou 2 segmenty, průměrná délka segmentu jsou 2 slova, průměrná délka slova je 1 slabika, v rámci segmentů je nejproduktivnějším akronymický rytmický sled, v rámci kól je nejproduktivnější kombinace descendentního a akronymického rytmického sledu.

Ráda bych tímto poděkovala vedoucímu své práce doc. Mgr. Davidu Uhrovi, PhD., za odborné vedení, cenné rady při zpracování tématu a za vstřícný a ochotný přístup.

Obsah

1	Úvod.....	11
2	Teoretická část.....	12
2.1	Lineární větné členění	12
2.2	Rytmické větné členění	12
2.3	Přízvučnost (iktovost) slabik	13
2.4	Sedm stupňů prominence.....	13
2.5	Ascendentní rytmus	15
2.6	Descendentní rytmus	15
2.7	Akronymický rytmus.....	16
3	Praktická část	17
3.1	Korpus.....	17
3.1.1	Metody a postupy zhotovení.....	17
3.1.2	Výsledná podoba korpusu.....	18
3.2	Rychlost promluvy	41
3.3	Fonetická analýza	42
3.3.1	Analýza lineárního členění textu	42
3.3.1.1	Délka analyzovaného textu	42
3.3.1.2	Průměrná délka věty.....	43
3.3.1.3	Průměrná délka kóla.....	44
3.3.1.4	Průměrná délka segmentu	45
3.3.1.5	Velikost slova.....	46
3.3.1.6	Shrnutí výsledků analýzy lineárního členění	48
3.3.2	Analýza rytmického členění textu	48
3.3.2.1	Iktové slabiky	48
3.3.2.2	Rytmy v segmentech	48

3.3.2.2.1	Jednoslabičné segmenty	50
3.3.2.2.2	Dvouslabičné segmenty	51
3.3.2.2.3	Tříslabičné segmenty	52
3.3.2.2.4	Čtyřslabičné segmenty	55
3.3.2.2.5	Pětislabičné segmenty	59
3.3.2.2.6	Šestislabičné segmenty	62
3.3.2.2.7	Celkové shrnutí o rytmech a iktech v rámci segmentů	62
3.4	Analýza kól.....	63
3.4.1	Velikost kól.....	64
3.4.2	Poloha segmentů v rámci kól.....	64
3.4.3	Rytmy v kólech.....	65
3.4.3.1	Rytmičké sledy v rámci jednosegmentálních kól.....	66
3.4.3.2	Rytmičké sledy v rámci dvousegmentálních kól	66
4	Závěr.....	69
5	Resumé	71
6	Seznam použité literatury a internetových zdrojů	72
6.1	Seznam použité literatury	72
6.2	Seznam internetových zdrojů	72

Seznam tabulek a grafů

Tabulky

Tabulka č. 1: Průměrná rychlost promluvy v jednotlivých lekcích a v celém textu

Tabulka č. 2: Délky jednotlivých lekcí

Tabulka č. 3: Průměrné délky vět v jednotlivých lekcích a v celém textu

Tabulka č. 4: Průměrné délky kól v jednotlivých lekcích a v celém textu

Tabulka č. 5: Četnost výskytu jedno- až šestislabičných segmentů

Tabulka č. 6: Průměrné délky segmentů v jednotlivých lekcích a v celém textu

Tabulka č. 7: Četnost výskytu jedno- až čtyřslabičných slov

Tabulka č. 8: Průměrné délky slov v jednotlivých lekcích a v celém textu

Tabulka č. 9: Četnost výskytu jedno- až šestislabičných segmentů s jednou až třemi arzemi

Tabulka č. 10: Zastoupení dvouslabičných segmentů podle polohy iktů

Tabulka č. 11: Tříslabičné segmenty

Tabulka č. 12: Čtyřslabičné segmenty

Tabulka č. 13: Pětislabičné segmenty

Tabulka č. 14: Celkové zastoupení rytmických sledů v analyzovaném korpusu

Tabulka č. 15: Velikost segmentů

Tabulka č. 16: Poloha segmentů v rámci kól

Grafy

Graf č. 1: Velikost segmentů

Graf č. 2: Velikost slov

Graf č. 3: Procentuální zastoupení jedno- až tříiktových segmentů v rámci celkového počtu analyzovaných segmentů

Graf č. 4: Procentuální zastoupení tříslabičných segmentů podle polohy iktů

Graf č. 5: Procentuální zastoupení čtyřslabičných segmentů podle polohy iktů

Graf č. 6: Procentuální zastoupení pětislabičných segmentů podle polohy iktů

Graf č. 7: Procentuální zastoupení rytmických sledů v rámci jednosegmentálních kól

Seznam zkratk

A	Ascendentní rytmický sled
AK	Akronymický rytmický sled
D	Descendentní rytmický sled

Ediční poznámka

K přepisu čínských znaků do latinky byla použita oficiální čínská standardní transkripce *pinyin*. Čínské znakové písmo je v této práci uvedeno ve zjednodušené formě (jiǎntǐzì 简体字). Prozodická transkripce je zapsána pomocí fontu `Courier New`.

1 Úvod

Pro studium čínského jazyka není dostačující pouhá znalost slovní zásoby a pochopení gramatických zásad a pravidel. Jelikož čínský jazyk je jazyk tónový, je při promluvě potřeba dbát na správné rytmické členění vět, intonaci i přízvukování. Tyto důležité prozodické aspekty mluvené čínštiny dokáže zachytit prozodická transkripce, díky které je v podstatě možné zaznamenat konkrétní promluvu mluvčího přesně tak, jak ji za daných podmínek realizoval. Porozumění prozodické transkripci je tedy nutnou součástí studia čínského jazyka, což je také důvodem k tomu, proč jsem se ve své práci rozhodla zaměřit se právě na prozodickou stránku čínského jazyka.

Podkladem pro tuto práci se staly audionahrávky čtyř čínských textů, konkrétně textů 5A, 5B, 17A a 17B, z prvního dílu knihy *Učebnice čínské konverzace*. Analyzovaný text z audiozáznamu bude dlouhý 230 vět, respektive 1 507 znaků.

Cílem této bakalářské diplomové práce je vyhotovení prozodicky transkribovaného textu, který bude následně podroben analýze, sestávající z několika stěžejních částí. Samotné analýze bude v teoretické části předcházet vymezení několika pojmů, s nimiž budu v průběhu celé analýzy pracovat, proto je jejich pochopení pro porozumění této práci stěžejní. Dále bude také analýze předcházet vytvoření překladu v čínských znacích a v českém jazyce, který doplní dané čínské texty.

V rámci analýzy vyhodnotím prozodicky transkribovaný text, jednotlivé výsledky mezi sebou porovnáám a pokusím se je zobecnit. Budu se zabývat zjišťováním průměrné délky promluvy v rámci jednotlivých lekcí i v rámci celého textu, množství a průměrné délky menších větných celků, jakými jsou kóla, segmenty a slabiky a polohy iktů v rámci segmentů. Dále se také pokusím zjistit, jaké rytmické sledy se v rámci segmentů i v rámci kól objevují a jaký rytmický sled je v rámci segmentů nejfrekventovanější. Na závěr se také pokusím vymezit nejproduktivnější kombinaci rytmických sledů v kólech.

2 Teoretická část

V této části se zaměřím na vymezení několika stěžejních pojmů, se kterými budu nadále pracovat v části praktické. Konkrétně se budu zajímat o pojmy, jako jsou lineární větné členění, rytmické větné členění nebo přízvučnost slabik. Pozornost budu věnovat také sedmi stupňům prominence a v neposlední ascendentním, descendentním a akronymickým rytům.

2.1 Lineární větné členění

Věty a souvětí se dále člení na menší, ucelené významové celky s ucelenou rytmickou strukturou, které se nazývají kóla,¹ jejichž průměrná délka je asi 6–7 slabik. Délka kól je částečně závislá na délce a složitosti věty, přičemž v delších větách či souvětích bývá délka kóla v průměru o něco málo delší. Bývají zakončena přeryvem, tedy pauzou o délce 0,75 sekundy nebo i více. Přeryvy, jinými slovy hranice kól, se zpravidla shodují s hranicemi věty. Pokud tomu tak není, a pokud se tedy nachází uprostřed věty, oddělujeme je čárkou.²

Kóla se dle svého lexikálního složení a gramatické stavby dále rozpadají na ucelené dílčí celky zvané segmenty. Pokud dojde k současnému vyslovení všech segmentů v rámci kóla, vzniká rytmický sled. Průměrná délka segmentu je ve srovnání s kóly více závislá na tempu řeči a je daleko variabilnější, přičemž v průměru se pohybuje mezi 2,5 – 4,5 slabiky.³ Slova, která se seskupují v jeden segment, spojujeme spojovníkem.⁴

2.2 Rytmičné větné členění

V čínském jazyce se pro účely členění věty a souvětí užívá rytmu řeči mnohem častěji, než je tomu v například v jazyce českém. Rytmus řeči je zde velmi důležitý, neboť v čínštině zcela chybí členění dané flektivními koncovkami a shodou. Rytmičné členění se odvíjí od tempa řeči a logického nebo kontrastivního zdůraznění určitého

¹ Jednotné číslo: **kólon**, množné číslo: **kóla**

² ŠVARNÝ, UHER 2014: str. 9-10

³ ŠVARNÝ, UHER 2014: str. 10

⁴ ŠVARNÝ, UHER 2014: str. 11

členu v rámci věty. Dále je také závislé na délce dané věty nebo na způsobu vyslovení věty, tedy zda je věta vyslovena expresivně nebo neutrálně.⁵

2.3 Přízvučnost (iktovost) slabik

Slabiky dělíme na iktové a neiktové, přičemž iktovou slabiku označujeme jako arzi a neiktovou slabiku jako thezi.⁶ Iktová slabika je slabika tónická, ať už plně nebo oslabeně,⁷ která je prominentnější a delší než předcházející nebo i následující slabiky v rámci segmentu.⁸ Arze mají tendenci být vyslovovány výše (s výjimkou třetího tónu, který je realizován na bezprostředně předcházejících a následujících slabikách) a déle než theze.⁹

Podle počtu iktů dělíme segmenty na jednoiktové, dvouiktové nebo tříiktové.¹⁰ Při pomalejším tempu řeči pozorujeme výraznější převahu jenoiktových segmentů, zatímco při rychlejší promluvě se jednoiktové segmenty snadno spojují a vytvářejí dvou- či víceiktové segmenty. V tomto procesu může dojít ke ztrátě iktovosti některých iktových slabik tónicky oslabených. Nicméně, ve srovnání s okolními slabikami atónickými, zejména pak atónovými,¹¹ zůstávají stále o něco málo prominentnější.¹²

2.4 Sedm stupňů prominence

Slabiky rozlišujeme podle prominence jejich tónů, a to konkrétně na slabiky atónické, oslabeně tónické, plně tónické a na slabiky se zvýrazněnou prominencí, které nesou větný nebo kontrastivní přízvuk. Slabiky oslabeně a plně tónické mohou být arzemi i thezemi,¹³ zatímco slabiky se zvýrazněnou prominencí jsou vždy jediné arzemi. Každý z těchto sedmi stupňů má své vlastní označení.^{14,15}

⁵ ŠVARNÝ, UHER 2014, str. 9

⁶ ŠVARNÝ 1998: s. 24

⁷ Viz 2.4 Sedm stupňů prominence

⁸ ŠVARNÝ, UHER 2014: s. 11

⁹ UHER, SLAMĚNÍKOVÁ 2015: s. 106

¹⁰ ŠVARNÝ 1998: s. 32

¹¹ Viz 2.4 Sedm stupňů prominence

¹² ŠVARNÝ, UHER 2014: s. 24-25

¹³ Viz 2.3 Přízvučnost (iktovost) slabik

¹⁴ ŠVARNÝ, UHER 2014: s. 11

¹⁵ TRÍSKOVÁ 2011: s. 46

1. Plně tónické slabiky se zvýrazněnou prominencí

- označení: zvýraznění příslušné slabiky
- příklad: /bú-shi/ (5A kuòzhǎn 2)

2. Plně tónické arze

- označení: tónová značka nad samohláskou slabiky
- příklad: /qiānbǐ/ (5B kuòzhǎn 1)

3. Plně tónická theze

- označení: tónová značka nad samohláskou slabiky
- příklad: /zázhì/ (5B kuòzhǎn 2)

4. Oslabeně tónická arze

- označení: horní číselný index na konci slabiky
- příklad: /wo-you³/ (5B tìhuàn 1)

5. Oslabeně tónická theze

- označení: dolní číselný index na konci slabiky
- příklad: /èr-lu₄/ (17A tiánkòng 3)
 - začáteční slabika se ponechává bez tónu
 - o příklad: /ni-kàn/ (17A fānyì 4)

6. Atónická neutralizovaná theze

- označení: bez označení
- příklad: /gen¹-nin/ (17A fānyì 9)
 - v dané situaci se jedná o neutralizovaný tón, avšak slabiky atónické neutralizované se v určitém kontextu mohou realizovat s tónem

7. Atónická atónová theze

- označení: bez označení
- příklad: /duì-le/ (17B huídá 1)
 - vždy bez tónu

2.5 Ascendentní rytmus

„Při vzestupném (ascendentním) segmentu slabice, jež je nositelem iktu (tj. arzi), méně prominentní slabika nebo slabiky (theze) předcházejí; je-li thezí více, musí být jejich prominence vzestupná (nejvíce třístupňová).“¹⁶

K ascendentním, neboli vzestupným sledům, se mohou připojovat příklonky, popřípadě i delší sled příklonek, přičemž příklonky (neboli enklitika) jsou vždy atónické slabiky.^{17,18} Co se týče polohy v rámci kóla, pro ascendentní segmenty je více typický výskyt na konci kól.^{19,20}

2.6 Descendentní rytmus

„Při sestupném (descendentním) segmentu za slabikou, jež je nositelem iktu, theze následuje; je-li thezí více, jsou to zpravidla slabiky atónické, méně často je jejich prominence sestupná (nejvíce – vzácně – třístupňová: takový sled se vyskytuje při logickém nebo kontrastivním zdůraznění).“²¹

Descendentním, neboli sestupným sledům, mohou v některých případech předcházet předklonky, přičemž předklonky (neboli proklitika), jsou oslabeně tónické slabiky, které se vyskytují na začátku segmentu a nejčastěji se nacházejí bezprostředně před slabikami se zdůrazněnou prominencí nebo slabikami plně tónickými, ale také před slabikami méně prominentními.^{22,23} Co se týče polohy v rámci kóla, pro descendentní segmenty je více typický výskyt na začátku a uvnitř kóla.^{24,25}

¹⁶ ŠVARNÝ 1998: s. 33

¹⁷ Viz 2.4 Sedm stupňů prominence

¹⁸ ŠVARNÝ, UHER 2014: s. 10,12

¹⁹ Viz 3.3.2.3 Poloha segmentů v rámci kól

²⁰ ŠVARNÝ, UHER 2014: s. 14

²¹ ŠVARNÝ 1998: s. 33

²² Viz 2.4 Sedm stupňů prominence

²³ ŠVARNÝ, UHER 2014: s. 12

²⁴ Viz 3.3.2.3 Poloha segmentů v rámci kól

²⁵ ŠVARNÝ, UHER 2014: s. 14

2.7 Akronymický rytmus

Akronymické segmenty mohou být dvojího typu:

„Kombinace sestupného dvojslabičného sledu s připojenou jednou iktovou slabikou „lichou“. Tento sled připomíná trojslabičné metrum, zvané „kretik.“²⁶

„Kombinace dvojslabičného sledu sestupného s dvojslabičným sledem vzestupným. Tento sled připomíná čtyřslabičné metrum, zvané choriamb.“²⁷

V případech tří- a čtyřslabičných segmentů, které jsou tvořeny plně tónickými slabikami,²⁸ se uplatňuje tzv. akronymické pravidlo. Na základě něj se u tří- a čtyřslabičných segmentů vyskytuje iktus (tedy rytmický přízvuk) na první a poslední slabice a v dvojslabičných sledech, které jsou tvořeny dvěma plně tónickými slabikami, se pak iktus nachází pouze na druhé slabice. Ve čtyřslabičných segmentech s akronymickým rytmem je nejméně prominentní slabika druhá, která přiléhá těsně k první iktové slabice.²⁹

²⁶ ŠVARNÝ 1998: s. 42

²⁷ ŠVARNÝ 1998: s. 42

²⁸ Viz 2.4 Sedm stupňů prominence

²⁹ ŠVARNÝ, UHER 2014: s. 12

3 Praktická část

V této části se budu nejprve zabývat metodami a postupem zhotovení korpusu, který je v mé bakalářské diplomové práci stěžejní. Na základě zhotoveného korpusu následně provedu podrobnou analýzu. Nejprve zjistím průměrnou rychlost promluvy v jednotlivých lekcích a v rámci celého analyzovaného textu a poté se budu zabývat lineárním větným členěním. Rozdělím tedy věty na menší větné celky, jako jsou kóla, segmenty a slabiky,³⁰ následně spočítám jejich množství, průměrné délky v rámci jednotlivých lekcí a v rámci celého analyzovaného textu a výsledky měření srovnám. Dále se budu zabývat také rytmickým členěním vět, v rámci kterého se zaměřím na typy rytmických sledů v jednotlivých segmentech, určím počet iktů a jejich polohu a výsledky svého měření opět srovnám a zhodnotím. Na závěr podrobím analýze také kóla, kdy zjistím, jakou polohu mají segmenty v rámci kól, jaké rytmické tendence se v kólech objevují a pokusím se vymežit, jaké kombinace rytmických sledů jsou v rámci kól nejvíce frekventované.

3.1 Korpus

3.1.1 Metody a postupy zhotovení

Základem pro můj korpus se staly audionahrávky čtyř textů, konkrétně textů 5A, 5B, 17A a 17B, které jsou obsaženy v prvním díle knihy *Učebnice hovorové čínštiny*. Tyto audionahrávky byly namluveny rodilou mluvčí výslovnostního standardu moderní čínštiny (tj. pekingštiny) a mají převážně monologický charakter, s výjimkou jednoho dialogického cvičení v každém ze čtyř textů. V první řadě bylo na základě audionahrávek potřeba přepsat všechny texty do prozodické transkripce. Následně byly vymezeny hranice v rámci kól, slova spojena do segmentů a v závislosti na výslovnosti mluvčí audionahrávek byly doplněny tónové značky nad příslušnými slabikami. Poté byly jednotlivé texty přeloženy do čínských znaků, přičemž v této práci byly použity výhradně znaky ve zjednodušené podobě. Na závěr byly texty přeloženy do českého jazyka, přičemž důraz byl při překladu bez ohledu na libozvučnost kladen zejména na co nejvěrnější zachycení prozodických charakteristik jednotlivých vět. V rámci audionahrávek se objevilo několik vět, v nichž mluvčí přečetla určitý úsek chybně, a dále také verze vět, které byly po prozodické stránce identické s větou původní.

³⁰ Viz 2.1 Lineární větné členění

V rámci dosažení relevantnosti dat nebyly tyto věty v analýze zohledňovány. Prozodická realizace slov a syntagmat, která je zachycena v korpusu, je ovlivněna nejen tempem řeči, ale také momentálním rozhodnutím mluvčí, týkající se toho, které slovo je vhodné zdůraznit apod.³¹ V prozodické transkripci, čínských znacích i českém překladu jsou zvýrazněna místa ve větách, na nichž se objevuje hlavní prominence.³²

3.1.2 Výsledná podoba korpusu

Lekce 5A

Prozodická transkripce:

kuòzhǎn

1 shū. hàn-yu-shū. jǐ-ben hàn-yu-shū? jǐ-ben hàn-yu-shū? you-
-jǐ-ben hàn-yu-shū? nǐ-you jǐ-ben hàn-yu-shū?

2 bào. fǎwen-bào. bú-shi fǎwen-bào. shì-bu-shi fǎwen-bào?
nèi-shì-bu-shi fǎwen-bào?

Přepis ve znacích:

扩展

1 书。汉语书。几本汉语书？几本汉语书？有几本汉语书？你有几本汉语书？

2 报。法文报。不是法文报。是不是法文报？那是不是法文报？

Český překlad:

Rozšiřte

1 Kniha. Čínská kniha. Kolik čínských knih? Máš kolik čínských knih? Ty máš kolik čínských knih?

2 Noviny. Francouzské noviny. Nejsou (to) francouzské noviny. Jsou (to) francouzské noviny? Jsou to francouzské noviny?

³¹ ŠVARNÝ, UHER 2014: s. 14

³² Viz 2.4 Sedm stupňů prominence

Lekce 5A

Prozodická transkripce:

tìhuàn

1 qǐng-wèn, zhè-shì-shénme? zhe⁴-shì hàn-yǔ-shū. zhe⁴-shì rì-wen-shū. zhe⁴-shì dé-wen-shū. zhe⁴-shì yīng-wen-shū. zhe⁴-shì é-wen-shū. zhe⁴-shì zhōng-wen-shū.

2 nǐ-you jǐ-ben hàn-yǔ-shū? wo-yǒu yì-ben. wo-yǒu-liǎng-ben. wo-yǒu-sān-ben. wo-yǒu-sì-ben. wo-yǒu wǔ-ben. wo-yǒu liù-ben. wo-yǒu-qī-ben. wo-yǒu-bā-ben. wo-yǒu jiǔ-ben. wo-yǒu shí-ben.

Přepis do znaků:

替换

1 请问，这是什么？这是汉语书。这是日文书。这是德文书。这是英文书。这是俄文书。这是中文书。

2 你有几本汉语书？我有一本。我有两本。我有三本。我有四本。我有五本。我有六本。我有七本。我有八本。我有九本。我有十本。

Český překlad:

Obměňte

1 Promiňte, co je toto? Toto je čínská kniha. Toto je japonská kniha. Toto je německá kniha. Toto je anglická kniha. Toto je ruská kniha. Toto je čínská kniha.

2 Kolik máš čínských knih? Mám jednu. Mám dvě. Mám tři. Mám čtyři. Mám pět. Mám šest. Mám sedm. Mám osm. Mám devět. Mám deset.

Lekce 5A

Prozodická transkripce:

tìhuàn

3 zhèi-ben cídián zen³me-yàng? zhèi-ben cídián hen-hǎo.
zhèi-ben cídián bú-cuò. zhèi-ben cídián bù-hǎo. zhèi-ben
cídián bù-tai-hǎo. zhèi-ben cídián hái-kěyi. zhèi-ben
cídián hái-xíng.

Přepis do znaků:

替换

3 这本词典怎么样？这本词典很好。这本词典不错。这本词典不好。这本词典不太好。这本词典还可以。这本词典还行。

Český překlad:

Obměňte

3 Jaký je tento slovník? Tento slovník je dobrý. Tento slovník je výborný. Tento slovník není dobrý. Tento slovník není příliš dobrý. Tento slovník je docela dobrý. Tento slovník je docela ucházející.

Lekce 5A

Prozodická transkripce:

tiánkòng

1 nei⁴-shi fǎwen-bào. 2 ni-yǒu-jǐ-ben hàn-yu-shū? 3 zhe⁴-shi jiéwen cídián. 4 qǐng-wèn, zhè-shi-shénme? 5 zhe⁴-shi shénme-cídián? 6 zhe⁴-shi hàn-yu-shū. 7 nèi shì-bu-shi fǎwen-bào? 8 wo-yǒu-liǎng-ben hàn-yu-shū.

Přepis do znaků:

填空

1 那是法文报。 2 你有几本汉语书？ 3 这是捷文词典。 4 请问，这是什么？ 5 这是什么词典？ 6 这是汉语书。 7 那是不是法文报？ 8 我有两本汉语书。

Český překlad:

Doplňte

1 To jsou francouzské noviny. 2 Kolik máš čínských knih? 3 Toto je český slovník. 4 Promiňte, (ale) co je toto? 5 Jaký je toto slovník? 6 Toto je čínská kniha. 7 Jsou to francouzské noviny? 8 Mám dvě čínské knihy.

Lekce 5A

Prozodická transkripce:

huídá

1 zhe⁴-shi **shén**me-cídian? zhe⁴-shi **jié**wen-cídian. 2 nèi-shì-
-bu-shi fǎwen-bào? nei-**shì** fǎwen-bào. 3 ni-yǒu **jǐ**-ben
hànyu-shū? wo-yǒu-**liǎng**-ben hànyu-shū. 4 qǐng-wèn, **zhè**-shì-
-shénme? zhe⁴-shi hànyu-shū.

Přepis do znaků:

回答

1 这是**什么**词典？这是**接**文词典。 2 那是不是法文报？那**是**法文报。 3 你有**几**本汉语书？我有**两**本汉语书。 4 请问，**这**是什么？这是汉语书。

Český překlad:

Odpovězte

1 **Jaký** je toto slovník? Toto je **český** slovník. 2 Jsou to francouzské noviny? **Jsou** to francouzské noviny. 3 **Kolik** máš čínských knih? Mám **dvě** čínské knihy. 4 Promiňte, (ale) co je **toto**? Toto je čínská kniha.

Lekce 5A

Prozodická transkripce:

fānyì

1 zhe⁴-shi **shén**me-cídian? 2 ni-yǒu **jǐ**-ben hàn-yǔ-shū? 3 zhe⁴-shi **jié**wen-cídian. 4 nèi-shì-bu-shi fǎwen-bào? 5 wo-yǒu-**liǎng**-ben hàn-yǔ-shū. 6 zhè-shì-shénme? 7 zhe⁴-shi hàn-yǔ-shū. 8 nei⁴-shi fǎwen-bào.

1 nèi-shì fǎwen-bào. 2 wo-yǒu-**liǎng**-ben hàn-yǔ-shū. 3 zhe⁴-shi **jié**wen-cídian. 4 **zhè**-shì-shénme? 5 zhe⁴-shi hàn-yǔ-shū. 6 zhe⁴-shi **shén**me-cídian? 7 ni-yǒu **jǐ**-ben hàn-yǔ-shū? 8 nèi-shì-bu-shi fǎwen-bào?

Přepis do znaků:

翻译

1 这是**什么**词典? 2 你有**几**本汉语书? 3 这是**接**文词典。 4 那是不是法文报?
5 我有**两**本汉语书。 6 这是什么? 7 这是汉语书。 8 那是法文报。

1 那是法文报。 2 我有**两**本汉语书。 3 这是**接**文词典。 4 **这**是什么? 5 这是汉语书。 6 这是**什么**词典? 7 你有**几**本汉语书? 8 那是不是法文报?

Český překlad:

Přeložte

1 **Jaký** je toto slovník? 2 **Kolik** máš čínských knih? 3 Toto je **český** slovník. 4 Jsou to francouzské noviny? 5 Mám **dvě** čínské knihy. 6 Toto je co? 7 Toto je čínská kniha. 8 To jsou francouzské noviny.

1 To jsou francouzské noviny. 2 Mám **dvě** čínské knihy. 3 Toto je **český** slovník. 4 Co je **toto**? 5 Toto je čínská kniha. 6 **Jaký** je toto slovník? 7 **Kolik** máš čínských knih? 8 Jsou to francouzské noviny?

Lekce 5B

Prozodická transkripce:

kuòzhǎn

1 shéi? shéi-d? **shéi**-d qiānbǐ? shi-**shéi**-d qiānbǐ? nei⁴-
-shi-**shéi**-d qiānbǐ?

2 zázhi. **shén**me-zázhi? shi-**shén**me-zázhi? nei⁴-shi **shén**me-
-zázhi?

Přepis do znaků:

扩展

1 谁? 谁的? **谁**的铅笔? 是**谁**的铅笔? 那是**谁**的铅笔?

2 杂志。 **什么**杂志? 是**什么**杂志? 那是**什么**杂志?

Český překlad:

Rozšiřte

1 Kdo? Čí? **Čí** tužka? **Čí** je (ta) tužka? **Čí** je ta tužka?

2 Časopis. **Jaký** časopis? **Jaký** je (to) časopis? **Jaký** je to časopis?

Lekce 5B

Prozodická transkripce:

tìhuàn

1 ni³-you **shén**me-cídiǎn? wo-you³ hànjié-cidian³. wo-you³ yīngfǎ-cidian³. wo-you³ édé-cidian³. wo-you³ jiérì-cidian³. wo-you³ hàn yīng-cidian³. wo-you³ yīnghàn-cidian³. wo-you³ jiédé-cidian³.

Přepis do znaků:

替换

1 你有什么词典？我有汉捷词典。我有英法词典。我有俄德词典。握有捷日词典。我有汉英词典。我有英汉词典。握有捷德词典。

Český překlad:

Obměňte

1 **Jaký** máš slovník? Mám čínsko-český slovník. Mám anglicko-francouzský slovník. Mám rusko-německý slovník. Mám česko-japonský slovník. Mám čínsko-anglický slovník. Mám anglicko-čínský slovník. Mám česko-německý slovník.

Lekce 5B

Prozodická transkripce:

tìhuàn

2 zhe⁴-shi **shéi**-d-cídiǎn? zhe⁴-shi zhāng-xùyì-d cidian³.
zhe⁴-shi wǒ-d-cidian³. zhe⁴-shi wú-jiémǐn-d cidian³. zhe⁴-
-shi **tā**-d-cidian³. zhe⁴-shi zōu-guómíng-d cidian³. zhe⁴-shi
lǐ-laoshī-d cidian³. zhe⁴-shi táng-**mù**-d cidian³. zhe⁴-shi
wo-péngyou-d cidian³. zhe⁴-shi **tā**men-d cidian³. zhe⁴-shi
wǒmen-d cidian³. zhe⁴-shi bamù-renměi-d cidian³.

Přepis do znaků:

替换

2 这是**谁**的词典？这是张蓄意的词典。这是我的词典。这是吴洁敏的词典。
这是**他**的词典。这是驹国明的词典。这是**李**老师的词典。这是汤**穆**的词典。
这是我朋友的词典。这是**他**们的词典。这是**我**们的词典。这是扒穆任美的词
典。

Český překlad:

Obměňte

2 **Čí** je toto slovník? Toto je Čang Sü-iho slovník. Toto je můj slovník. Toto je slovník
Wu Ťie-min. Toto je **jeho** slovník. Toto je slovník Phiphata Coua. Toto je slovník pana
učitele **Li**. Toto je **Tomášův** slovník. Toto je slovník mého kamaráda. Toto je **jejich**
slovník. Toto je **náš** slovník. Toto je slovník Jagi Hitomi.

Lekce 5B

Prozodická transkripce:

tìhuàn

3 ni³-you jǐ-ge-běnz? wo-yǒu-sì-ge. wo-yǒu-yí-ge. wo-yǒu-liǎng-ge. wo-yǒu-sān-ge. wo-yǒu-wǔ-ge. wo-yǒu-liù-ge. wo-yǒu-qī-ge. wo-yǒu-bā-ge. wo-yǒu-jiǔ-ge. wo-yǒu-shí-ge.

Přepis do znaků:

替换

3 你有几个本子？我有四个。我有一个。我有两个。我有三个。我有五个。我有六个。我有七个。我有八个。我有九个。我有十个。

Český překlad:

Obměňte

3 **Kolik** máš sešitů? Mám čtyři. Mám jeden. Mám dva. Mám tři. Mám pět. Mám šest. Mám sedm. Mám osm. Mám devět. Mám deset.

Lekce 5B

Prozodická transkripce:

tiánkòng

1 wo-you³-sì-zhī. 2 nei⁴-shi **shéi**-d qiānbǐ? 3 duìbuqǐ, wo-
-bu⁴-zhidào. 4 zhe⁴-shi wo-péngyou-d. 5 ni³-d-yuánzhubǐ
hǎoyòng-ma? 6 nei⁴-shi **shénme**-zázhì? 7 ni-you³ yuánzhubǐ-ma?
8 wo-you³-yī-zhī yuánzhubǐ

Přepis do znaků:

填空

1 我有四枝。 2 那是**谁**的铅笔？ 3 对不起，我不知道。 4 这是我朋友的。 5
你的圆珠笔好用吗？ 6 那是**什么**杂志？ 7 你有圆珠笔吗？ 8 我有一枝圆珠笔。

Český překlad:

Doplňte

1 Mám čtyři. 2 **Čí** je ta tužka? 3 Promiňte, já nevím. 4 Toto je mého kamaráda. 5 Je tvé
kuličkové pero praktické? 6 **Jaký** je to časopis? 7 Máš kuličkové pero? 8 Mám jedno
kuličkové pero.

Lekce 5B

Prozodická transkripce:

huídá

1 nei⁴-shi **shén**me-zázhì? duìbuqǐ, wo-bu⁴-zhidào. 2 ni-you³ yuánzhubǐ-ma? yǒu. 3 ni³-d-yuánzhubǐ hǎoyòng-ma? hǎoyòng. 4 wo-you³-yi-zhī, nǐ-ne? wo-you³-sì-zhī. 5 nei⁴-shi **shéi**-d-qiānbǐ? nei⁴-shi wo-péngyou-d.

Přepis do znaků:

回答

1 那是**什么**杂志? 对不起, 我不知道。 2 你有圆珠笔吗? 有。 3 你的圆珠笔好用吗? 好用。 4 我有一枝, 你呢? 我有四枝。 5 那是**谁**的铅笔? 那是我朋友的。

Český překlad:

Odpovězte

1 **Jaký** je to časopis? Promiňte, (ale) já nevím. 2 Máš kuličkové pero? Mám. 3 Je tvé kuličkové pero praktické? Ano, (praktické). 4 Já mám jedno a ty? Já mám čtyři. 5 **Či** je ta tužka? Ta je mého kamaráda.

Lekce 5B

Prozodická transkripce:

fānyì

1 nei⁴-shi **shén**me-zázhi? 2 wo-you³-yì-zhī yuánzhubǐ. 3 ni³-d-
-yuánzhubǐ hǎoyòng-ma? 4 duìbuqǐ, wo-bu⁴-zhidào. 5 zhe⁴-shi
wo-péngyou-d. 6 wo³-you-**sì**-zhī yuánzhubǐ. 7 ni-you³
yuánzhubǐ-ma? 8 nei⁴-shi **shéi**-d qiānbǐ?

2 wo³-you-**yì**-zhī yuánzhubǐ. 2 ni³-d-yuánzhubǐ hǎoyòng-ma? 3
duìbuqǐ, wo-bu⁴-zhidào. 4 nei⁴-shi **shéi**-d-qiānbǐ? 5 nei⁴-shi
wo-péngyou-d. 6 wo³-you-**sì**-zhī yuánzhubǐ. 7 nei⁴-shi **shén**me-
-zázhi? 8 ni-you³ yuánzhubǐ-ma?

Přepis do znaků:

翻译

1 那是**什么**杂志? 2 我有一枝圆珠笔。 3 你的圆珠笔好用吗? 4 对不起, 我
不知道。 5 这是我朋友的。 6 我有**四**枝圆珠笔。 7 你有圆珠笔吗? 8 那是**谁**
的铅笔?

2 我有一枝圆珠笔。 2 你的圆珠笔好用吗? 3 对不起, 我不知道。 4 那是**谁**
的铅笔? 5 那是我朋友的。 6 我有**四**枝圆珠笔。 7 那是**什么**杂志? 8 你有圆
珠笔吗?

Český překlad:

Přeložte

1 **Jaký** je to časopis? 2 Mám jedno kuličkové pero. 3 Je tvé kuličkové pero praktické? 4
Promiňte, (ale) já nevím. 5 Toto je mého kamaráda. 6 Mám čtyři kuličková pera. 7 Máš
kuličkové pero? 8 **Čí** je ta tužka?

2 Mám **jedno** kuličkové pero. 2 Je tvé kuličkové pero praktické? 3 Promiňte, já nevím.
4 **Čí** je ta tužka? 5 Ta je mého kamaráda. 6 Mám **čtyři** kuličková pera. 7 **Jaký** je to
časopis? 8 Máš kuličkové pero?

Lekce 17A

Prozodická transkripce:

kuòzhǎn

1 duō-yuǎn? you-duō-yuǎn? hái-you duō-yuǎn? li-zhèr hái-yu-duō-yuǎn? shènglíng li-zhèr hái-you-duo-yuan³? shènglíng li-zhèr hái-you-duo-yuan³?

2 lóu. huáng-lóu. huáng-lou-pángbiānr. nèi-zuo huáng-lou-pángbiānr. zai-nèi-zuo huáng-lou-pángbiānr. jiù-zai-nei⁴-zuo huáng-lou-pángbiānr.

Přepis do znaků:

扩展

1 多远? 有多远? 还有多远? 离这儿还有多远? 圣陵离这而还有多远? 圣陵离这而还有多远?

2 楼。 黄楼。 黄楼旁边儿。 那座黄楼旁边儿。 在那座黄楼旁边儿。 就在那座黄边儿。

Český překlad:

Rozšiřte

1 Jak daleko? Jak je (to) daleko? Jak je (to) ještě daleko? Jak je (to) odsud ještě daleko? Jak je odsud ještě daleko Svatý Kopeček? Jak je odsud ještě daleko Svatý Kopeček?

2 Budova. Žlutá budova. Vedle žluté budovy. Vedle té žluté budovy. Je vedle té žluté budovy. Je přímo vedle té žluté budovy.

Lekce 17A

Prozodická transkripce:

tìhuàn

1 shènglíng li-zhèr hái-you-duo-yuan³? dàgài wǔ-gongli³-ba. dàgai⁴ shí-fen-zhong¹-ba. dàgài yí-ge-xiǎoshí-ba. dàgài wǔ-zhan⁴-ba.

2 qǐng-wèn cèsuo-zai-nǎr? ni-kàn, jiù-zai-nei⁴-zuo huáng-lou-pángbiānr. ni-kàn, jiù⁴-zai-qiánbiān. ni-kàn, jiù⁴-zai-běibianr. ni-kàn, jiù⁴-zai-nánbianr₁. ni-kàn, jiù⁴-zai-dōngbianr. ni-kàn, jiù⁴-zai-xībianr. ni-kàn, jiù-zai-nei⁴-ge fàndian-fùjìn.

Přepis do znaků:

替换

1 圣陵离这儿还有多远？大概无公里吧。大概十分钟吧。大概一个小时吧。大概五站吧。

2 请问厕所在哪儿？你看，就在那座黄楼旁边儿。你看，就在前边。你看，就在北边儿。你看，就在南边儿。你看，就在东边儿。你看，就在西边儿。你看，就在那个饭店附近。

Český překlad:

Obměňte

1 Jak je odsud ještě daleko Svatý Kopeček? Asi tak pět kilometrů. Asi tak deset minut. Asi tak **jednu** hodinu. Asi tak pět zastávek.

2 Promiňte, kde je **záchod**? Podívejte, je přímo vedle té žluté budovy. Podívejte, je přímo před námi. Podívejte, je přímo na sever. Podívejte, je přímo na jih. Podívejte, je přímo na západ. Podívejte, je přímo u toho hotelu.

Lekce 17A

Prozodická transkripce:

tiánkòng

1 zuo-yí-ke-zhōng jiu-dàole. 2 shènglíng li-zhèr hái-you-
-duo-yuan³? 3 ni-xiān-zuo èr-lu₄ huo⁴zhe sì-lu-diànchē. 4
jiù-zai-nei⁴-zuo huáng-lou-pángbiānr. 5 gen¹-nin dǎting-yi-
-xiar⁴.

Přepis do znaků:

填空

1 坐一刻钟就到了。2 圣陵离这儿还有多远？3 你先坐二路或者四路电车。4
就在那座黄楼旁边儿。5 跟您打听一下儿。

Český překlad:

Doplňte

1 Za čtvrt hodiny už (tam) dorazíte. 2 Jak je odsud ještě daleko Svatý Kopeček? 3
Nejprve pojedete tramvají číslo 2 nebo 4. 4 Je přímo vedle té žluté budovy. 5 Chci se
vás (na něco) zeptat.

Lekce 17A

Prozodická transkripce:

huídá

1 xièxie-nin². beng-kèqi. 2 shènglíng li-zhèr hái-you-duo-yuan³? dàgài wǔ-gōnglǐ³-ba. 3 chēzhàn zài-nǎr? ni-kàn, nèi-jiù-shì⁴, jiù-zai-nei⁴-zuo huáng-lou-pángbiānr. 4 qù-shènglíng zěnmě-zuò-chē? ni-xiān-zuo-èr-lu huò⁴zhe sì-lu-diànchē dào-huǒchēzhàn, zài⁴-dào-shíyī-lu gōnggōng-qìchē.

Přepis do znaků:

回答

1 谢谢您。甬客气。 2 圣陵离这儿还有多远？ 大概五公里吧。 3 车站在哪儿？ 你看， 那就是， 就在那座黄楼旁边儿。 4 去圣陵怎么坐车？ 你先坐二路或者四路电车到火车站， 再到十一路公共汽车。

Český překlad:

Odpovězte

1 Děkuji vám. Není za co. 2 Jak je odsud ještě daleko Svatý Kopeček? Asi tak pět kilometrů. 3 Kde je zastávka? Podívejte se, tam přece, je přímo vedle té žluté budovy. 4 Jak se dostanu na Svatý Kopeček? Nejprve pojedete tramvají číslo 2 nebo 4 na nádraží a poté přestoupíte na autobus číslo 11.

Lekce 17A

Prozodická transkripce:

fānyì

1 ni-xiān-zuo-èr-lu huo⁴zhe sì-lu-diànchē dao-huǒchēzhàn,
zai⁴-dao-shíyī-lu gōnggong-qìchē, zuo-yí-ke-zhōng jiu-dào le.
2 beng-kèqi. 3 a, na-tài-yuǎn-le. 4 ni-kàn, nà-jiu-shi⁴,
jiù-zai-nei⁴-zuo huáng-lou-pángbiānr. 5 qǐng-wèn, qù-
-shènglíng zěnme-zuò-chē? 6 chēzhàn-zai-nǎr? 7 dàgài wǔ-
-gōnglǐ³-ba. 8 xièxie-nin². 9 gen¹-nin dǎting-yi-xiar⁴,
shènglíng li-zhèr hái-you-duo-yuan³?

Přepis do znaků:

翻译

1 你先坐二路或者四路电车到火车站，再到十一路公共汽车，坐一刻钟就到了。
2 甬客气。3 啊，那太远了。4 你看，那就是，就在那座黄楼旁边儿。5 请问，去圣陵怎么坐车？6 车站在哪儿？7 大概五公里吧。8 谢谢您。9 跟您打听一下儿，圣陵离这儿还有多远？

Český překlad:

Přeložte

1 Nejprve pojedete tramvají číslo 2 nebo 4 na nádraží, poté přestoupíte na autobus číslo 11 a za čtvrt hodiny už tam dorazíte. 2 Není za co. 3 Aha, tak to je příliš (hodně) daleko. 4 Podívejte se, tam přece, je hned vedle té žluté budovy. 5 Promiňte, jak se dostanu na Svatý Kopeček? 6 Kde je zastávka? 7 Asi tak pět kilometrů. 8 Děkuji vám. 9 Chci se vás zeptat, jak je odsud ještě daleko Svatý Kopeček?

Lekce 17B

Prozodická transkripce:

kuòzhǎn

dà-d-jiàotáng, hen-dà-d jiàotáng, yì-zuò hen-dà-d jiàotáng,
yǒu³-yì-zuò hen-dà-d jiàotáng, shì-nèi yǒu³-yì-zuò hen-dà-d
jiàotáng, shì-nèi hái-yǒu-yì-zuò hen-dà-d jiàotáng²

Přepis do znaků:

扩展

大的教堂。很大的教堂。一座很大的教堂。有一座很大的教堂。市内有一座很大的教堂。市内还有一座很大的教堂。

Český překlad:

Rozšiřte

Velký kostel. Velký kostel. Jeden velký kostel. Je (tam) jeden velký kostel. Ve městě je jeden velký kostel. Ve městě je ještě jeden velký kostel.

Lekce 17B

Prozodická transkripce:

tìhuàn

1 wo-dǎsuan qu⁴-kan-péngyou. wo-dǎsuan zuo-huǒchē qù-bulagé.
wo-dǎsuan qù-sheng-wǎcilafū jiàotáng². wo-dǎsuan qu-yīyuan
kan-bìng. wo-dǎsuan dao-zhōngguo xue²xi-hànyu₃.

2 nǐ xiāng³-bu-xiāng qù-shènglíng? nǐ-xiǎng-bu-xiāng³ qù-
-sheng-wǎcilafū jiàotáng? nǐ-xiǎng-bu-xiāng³ qù-jūnshì
yīyuàn? nǐ-xiǎng-bu-xiāng³ qu-**dà**-guāngchǎng? nǐ-xiǎng-bu-
-xiāng³ qu-**xiǎo**-guāngchǎng?

Přepis do znaků:

替换

1 我打算去看朋友。我打算坐火车去布拉格。我打算去圣瓦茨拉夫教堂。我打算去医院看病。我打算到中国学习汉语。

2 你想不想去圣陵？你想不想去圣瓦茨拉夫教堂？你想不想去军事医院？你想不想去**大**广场？你想不想去**小**广场？

Český překlad:

Obměňte

1 Plánuji navštívit kamaráda. Plánuji jet vlakem do Prahy. Plánuji jít do katedrály sv. Václava. Plánuji jít do nemocnice k lékaři. Plánuji jet do Číny studovat čínštinu.

2 Chceš jít na Svatý Kopeček? Chceš jít do katedrály sv. Václava? Chceš jít do Klášterního Hradiska? Chceš jít na **Horní** náměstí? Chceš jít na **Dolní** náměstí?

Lekce 17B

Prozodická transkripce:

tiánkòng

1 tài-měi-le. 2 shìnèi **hái**-you-yi-zuò hen-dà-d jiaotang². 3 zan²men-zai-**zhèr** zhao⁴-ge-xiàng-ba. 4 wo³men-**xiān**-qu kàn-kan-jiàotáng. 5 **qián**bian jiu⁴-shi shènglíng. 6 **tài**-piàoliang-le. 7 wo³men-jīntiān hai-qù-bu-qu dà-guangchǎng?

Přepis do znaků:

填空

1 太美了。 2 市内**还**有一座很大的教堂。 3 咱们在这儿照个相吧。 4 我们**先**去看看教堂。 5 **前**边就是圣陵。 6 **太**漂亮了。 7 我们今天还去不去大广场？

Český překlad:

Doplňte

1 To je tak nádherné! 2 Ve městě je **ještě** jeden velký kostel. 3 Tak tady se vyfoťme. 4 **Nejprve** navštívíme kostel. 5 Přímo **před** námi je Svatý Kopeček. 6 To je **tak** krásné! 7 Půjdeme ještě dnes na Horní náměstí?

Lekce 17B

Prozodická transkripce:

huídá

1 duì-le, wo³men-jīntiān hai-**qù**-bu-qu xiǎo-guangchǎng?
dāngran-yao-qù. 2 zan²men-zai-**zhèr** zhao⁴-ge-xiàng-ba. hǎo.
3 sheng-wǎcilafū-jiàotang dào-le. wa, zhè-sheng-wǎcilafū
jiàotáng **zhēn**-liǎobuqǐ. 4 nǐ-kàn, **qián**bian jiu⁴-shi
shènglíng. shì-a, **tài**-měi-le.

Přepis do znaků:

回答

1 对了，我们今天还**去**不去小广场？**当**然要去。2 咱们在**这儿**照个相吧。好。
3 圣瓦茨拉夫教堂到了。哇，这圣瓦茨拉夫教堂**真**了不起。4 你看，**前**边就是
圣陵。是啊，**太**美了。

Český překlad:

Odpovězte

1 Tak mě (teď) napadlo, **půjdeme** ještě dnes na Dolní náměstí? **Samozřejmě**, že
půjdeme. 2 Tak **tady** se vyfoťme. A je to. 3 Dorazili jsme ke katedrále sv. Václava. No
teda, ta katedrála sv. Václava je **opravdu** skvělá! 4 Podívej se, přímo **před** námi je
Svatý Kopeček. Ano, to je **tak** nádherné!

Lekce 17B

Prozodická transkripce:

fānyì

1 **dāng**ran-yao-qù, dao⁴le-àoluomocí, bu-kàn zhèi-xie míngsheng-gǔ**jì** hai-xíng? 2 wa, zhè-sheng-wǎcilafū jiàotáng, **zhēn**-liǎobuqǐ. 3 shìnèi **hái**-you-yi-zuò hen-dà-d jiaotáng², jiào sheng-wǎcilafū jiaotáng². 4 zan²men-zai-**zhèr** zhao⁴-ge-xiàng-ba. 5 ni-kàn, sheng-wǎcilafū jiaotáng² dào⁴le. 6 zǒu-ba, wo³men-**xiān**-qu kan⁴-kan-jiàotáng, ránhou zai⁴-qu-kàn-kan jūnshi-yīyuàn. 7 tài-měi-le. 8 ni-kàn, **qián**bian jiu⁴-shi shènglíng. 9 **tài**-piàoliang-le. 10 duì-le, wo³men-jīntiān hai-qù-bu-qu **dà**-guangchǎng hé-**xiǎo**-guangchǎng?

Přepis do znaků:

翻译

1 当然要去，到了奥洛穆茨，不看这些名胜古迹还行？ 2 哇，这圣瓦茨拉夫教堂，真了不起。 3 市内还有一座很大的教堂，叫圣瓦茨拉夫教堂。 4 咱们在这儿照个相吧。 5 你看，圣瓦茨拉夫教堂到了。 6 走吧，我们先去看看教堂，然后在去看看军事医院。 7 太美了。 8 你看，前边就是圣陵。 9 太漂亮了。 10 对了，我们今天还去不去大广场和小广场？

Český překlad:

Přeložte

1 **Samozřejmě**, že půjdeme. Když už jsme v Olomouci, tak jak bychom mohli nenavštívit tyto **pamětihodnosti**? 2 No teda, ta katedrála sv. Václava je **opravdu** skvělá! 3 Ve městě je **ještě** jeden velký kostel, jmenuje se katedrála sv. Václava. 4 Tak **tady** se vyfoťme. 5 Podívej se, dorazili jsme ke katedrále sv. Václava. 6 Tak pojďme, **nejprve** navštívíme kostel a poté ještě Klášterní Hradisko. 7 To je ale nádherné! 8 Podívej se, přímo **před** námi je Svatý Kopeček. 9 To je **tak** krásné! 10 Tak mě napadlo, půjdeme ještě dnes na **Horní** a **Dolní** náměstí?

3.2 Rychlost promluvy

V této části se zaměřím na délku nahrávek jednotlivých analyzovaných lekcí a zjistím průměrnou rychlost, kterou čínská rodilá mluvčí výslovnostního standardu moderní čínštiny (tj. pekingštiny) namluvila lekce 5A, 5B, 17A a 17B. Dále zjistím také hodnoty délky a průměrné rychlosti promluvy celého analyzovaného úseku. Výsledky pro lepší přehlednost zaznamenám do tabulky, srovnám je a zhodnotím.

Nahrávky lekcí 5A, 5B, 17A a 17B jsou v původním znění dohromady dlouhé celkem 667 sekund. Nicméně, při zjišťování průměrné rychlosti promluvy, jsem odstranila úseky, které jsem nezahrnula do svého korpusu – tedy úseky, v nichž mluvčí vkládá k textu komentář, dále také úseky, v nichž došlo k přeroku nebo takové, v nichž byla jedna věta vyslovena dvakrát po sobě ve stejném znění. V takovém případě jsem druhou, totožně vyslovenou větu, při zkoumání průměrné rychlosti promluvy také nezohledňovala. Po odstranění těchto úseků se zvukový záznam, jež jsem zahrnula do této analýzy, zkrátil na 572 sekund.

Tabulka níže zobrazuje délku trvání jednotlivých lekcí a celého textu v sekundách, délku jednotlivých lekcí a celého textu ve slabikách a průměrnou rychlost (s přesností na jedno desetinné místo) ve slabikách za minutu.

Lekce	Trvání v sekundách	Délka textu ve slabikách	Průměrná rychlost ve slabikách za minutu
5A	145	369	152,7
5B	155	425	164,5
17A	138	343	149,1
17B	141	370	157,4
Celý text	572	1 507	158,1

Tabulka č. 1: Průměrná rychlost promluvy v jednotlivých lekcích a v celém textu

Z tabulky je patrné, že odchylky od celkové průměrné rychlosti (158,1 slabik za minutu) nejsou nijak velké. Rozdíl mezi nejpomalejší (149,1 slabik za minutu) a nejrychlejší (164,5 slabik za minutu) přečtenými lekcemi činí pouhých 15,4 slabik za minutu. Z tohoto důvodu se domnívám, že mluvčí měla texty dopředu připravené, proto je četla klidněji, zřetelněji a v pomalejším tempu, než kdyby texty neznala. V případě neznalosti textů by mohlo docházet k častějšímu přerušování promluvy, a následnému

zrychlování tempa řeči nebo ke zrychlování z důvodu většího soustředění na samotný obsah textu, a tím tedy menšího soustředění na správný a srozumitelný mluvený projev.

3.3 Fonetická analýza

3.3.1 Analýza lineárního členění textu

V této části své práce se zaměřím na lineární členění vět obsažených v korpusu. Rozdělím je tedy na menší celky, tj. na kóla, segmenty, slova a slabiky.³³ Poté spočítám jejich množství a zjistím průměrné délky v jednotlivých lekcích i v celém analyzovaném korpusu. Výsledky pro lepší přehlednost zaznamenám do tabulek a následně je zhodnotím.

3.3.1.1 Délka analyzovaného textu

Analyzovaný úsek, který je dlouhý 1 507 znaků, se v přepočtu do jiných jazykových jednotek celkově skládá z:

- 230 vět
- 269 kól
- 511 segmentů
- 1 172 slov
- 1 507 slabik

Tabulka níže zobrazuje délku jednotlivých lekcí:

Lekce	Počet vět	Počet kól	Počet segmentů	Počet slov	Počet slabik
5A	68	71	139	303	369
5B	74	79	140	318	425
17A	47	64	111	281	343
17B	41	55	121	270	370

Tabulka č. 2: Délky jednotlivých lekcí

³³ Viz 2.1 Lineární větné členění

Na základě výsledků z tabulky č. 2 je patrné, že nejdelší ze všech analyzovaných lekcí, je lekce 5B, která je nejdelší co do počtu vět, kól, segmentů, slov i slabik. Naopak, nejkratší počtem vět, kól a slov, je lekce 17B a počtem segmentů a slabik poté lekce 17A.

3.3.1.2 Průměrná délka věty

V mém korpusu o celkovém počtu 230 vět, má jedna věta průměrnou délku:

- 1 kól (1,2), přičemž v mém korpusu jsou věty složeny minimálně z jednoho a maximálně ze tří kól
- 2 segmenty (2,2), přičemž v mém korpusu jsou věty složeny minimálně z jednoho a maximálně z osmi segmentů
- 5 slov (5,1), přičemž v mém korpusu jsou věty složeny minimálně z jednoho a maximálně z dvaceti tří slov
- 7 slabik (6,6), přičemž v mém korpusu jsou věty složeny minimálně z jedné a maximálně z třiceti jedna slabiky

Tabulka níže zobrazuje (s přesností na jedno desetinné místo) průměrné délky vět v jednotlivých lekcích a v celém analyzovaném textu:

Lekce	Průměrná délka věty v kólech	Průměrná délka věty v segmentech	Průměrná délka věty ve slovech	Průměrná délka věty ve slabikách
5A	1,0	2,0	4,5	5,4
5B	1,1	1,9	4,3	5,7
17A	1,4	2,4	6,0	7,3
17B	1,3	3,0	6,6	9,0
Celý text	1,2	2,2	5,1	6,6

Tabulka č. 3: Průměrné délky vět v jednotlivých lekcích a v celém textu

Dle výsledků, zaznamenaných v této tabulce, je možné konstatovat, že se průměrné délky vět v jednotlivých lekcích nijak výrazně neodklání od průměrné

hodnoty, týkající se délky celého textu.³⁴ Delší jsou ve všech sledovaných ohledech lekce 17A a 17B a nižší hodnoty průměrných délek v rámci všech sledovaných ohledů poté připadají na lekce 5A a 5B.

3.3.1.3 Průměrná délka kóla

V mém korpusu o celkovém počtu 269 kól, má jeden kólon průměrnou délku:

- 2 segmenty (1,9), přičemž v mém korpusu jsou kóla složena minimálně z jednoho a maximálně z jednoho a maximálně ze čtyř segmentů

- 4 slova (4,4), přičemž v mém korpusu jsou kóla složena minimálně z jednoho a maximálně z jedenácti slov

- 6 slabik (5,6), přičemž v mém korpusu jsou kóla složena minimálně z jedné a maximálně z patnácti slabik

Tabulka níže zobrazuje (s přesností na jedno desetinné místo) průměrné délky kól v jednotlivých lekcích a v celém analyzovaném textu:

Lekce	Průměrná délka kóla v segmentech	Průměrná délka kóla ve slovech	Průměrná délka kóla ve slabikách
5A	2,0	4,3	5,2
5B	1,8	4,0	5,4
17A	1,7	4,4	5,4
17B	2,2	4,9	6,7
Celý text	1,9	4,4	5,6

Tabulka č. 4: Průměrné délky kól v jednotlivých lekcích a v celém textu

Výsledky v této tabulce ukazují, že se, obdobně jako u výsledků měření průměrné délky vět,³⁵ neobjevují žádné výrazné odchylky od průměrné celkové průměrné délky v žádné z analyzovaných lekcí.³⁶

Na segmenty a slova, jako na menší jazykové jednotky, se následně zaměřím o něco více, a kromě jejich průměrné délky zaznamenám také přesný počet

³⁴ Viz 3.3.1.4 Shrnutí výsledků analýzy lineárního členění

³⁵ Viz Tabulka č. 3

³⁶ Viz 3.3.1.6 Shrnutí výsledků analýzy lineárního členění

jednoslabičných, dvouslabičných a víceslabičných segmentů a slov, společně s jejich procentuálním zastoupením v analyzovaném úseku.

3.3.1.4 Průměrná délka segmentu

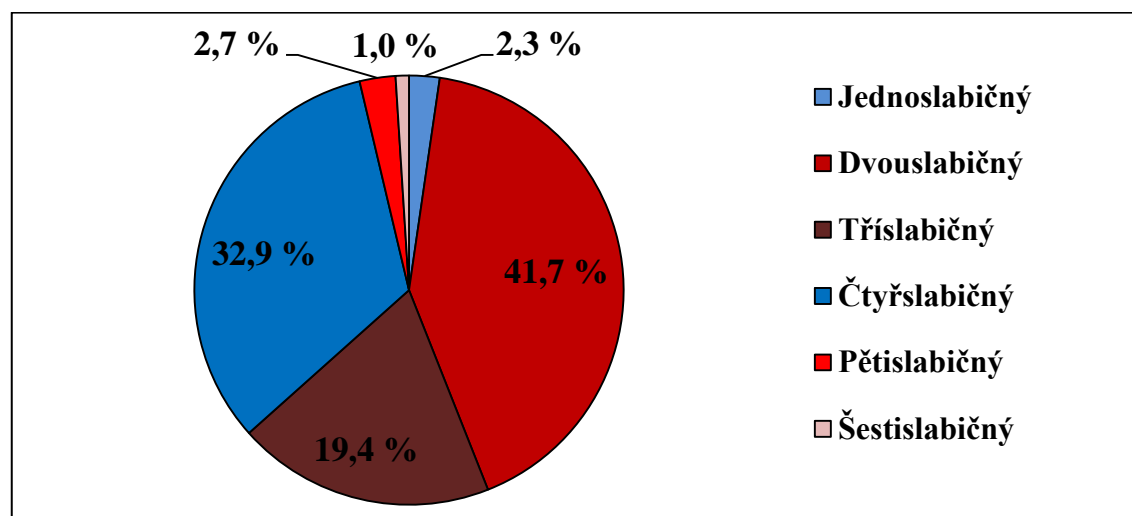
Segmenty analyzovaného úseku lze podle počtu slabik rozdělit na jedno- až sedmislabičné. Tabulka níže zobrazuje rozdělení všech 511 segmentů:

Počet slabik	Absolutní četnost	Relativní četnost
Dvouslabičný	213	41,7 %
Čtyřslabičný	168	32,9 %
Tříslabičný	99	19,4 %
Pětislabičný	14	2,7 %
Jednoslabičný	12	2,3 %
Šestislabičný	5	1,0 %

Tabulka č. 5: Četnost výskytu jedno- až šestislabičných segmentů

Z tabulky je patrné, že se v analyzovaném vzorku nejčastěji vyskytují segmenty dvouslabičné, čtyřslabičné a tříslabičné, které byly dohromady v textu zaznamenány přibližně patnáctkrát častěji než zbývající segmenty jedno-, pěti- a šestislabičné. Výskyt těchto tří typů segmentů je v textu tedy téměř ojedinělý.

Graf níže zobrazuje (s přesností na jedno desetinné místo) velikost segmentů v rámci analyzovaného vzorku:

Graf č. 1: Velikost segmentů

Z grafu č. 1 je patrné, že nejvíce dominantními jsou segmenty dvouslabičné, které tvoří více než dvě pětiny všech analyzovaných segmentů. Společně s tří- a čtyřslabičnými segmenty pak zaujímají 94 % a pouhých 6 % tak připadá na segmenty jedno-, pěti- a šestislabičné.

V mém korpusu o celkovém počtu 511 segmentů, má jeden segment průměrnou délku:

- 2 slova (2,3), přičemž v mém korpusu jsou segmenty složeny minimálně z jednoho a maximálně z pěti slov

- 3 slabiky (2,9), přičemž v mém korpusu jsou segmenty složeny minimálně z jedné a maximálně ze sedmi slabik

Tabulka níže zobrazuje (s přesností na jedno desetinné místo) průměrné délky segmentů v jednotlivých lekcích a v celém analyzovaném textu:

Lekce	Průměrná délka segmentu ve slovech	Průměrná délka segmentu ve slabikách
5A	2,2	2,7
5B	2,3	3,0
17A	2,5	3,1
17B	2,2	3,1
Celý text	2,3	2,9

Tabulka č. 6: Průměrné délky segmentů v jednotlivých lekcích a v celém textu

V této tabulce lze opět pozorovat, obdobně jako u měření průměrné délky vět³⁷ a kól,³⁸ že se hodnoty průměrných délek segmentu v rámci jednotlivých lekcí nijak výrazně neodchylují od průměrné délky celého textu.³⁹

3.3.1.5 Velikost slova

Slova analyzovaného úseku lze podle počtu slabik rozdělit na jedno- až čtyřslabičná. Následující tabulka zobrazuje rozdělení všech 1 172 slov:

³⁷ Viz Tabulka č. 3

³⁸ Viz Tabulka č. 5

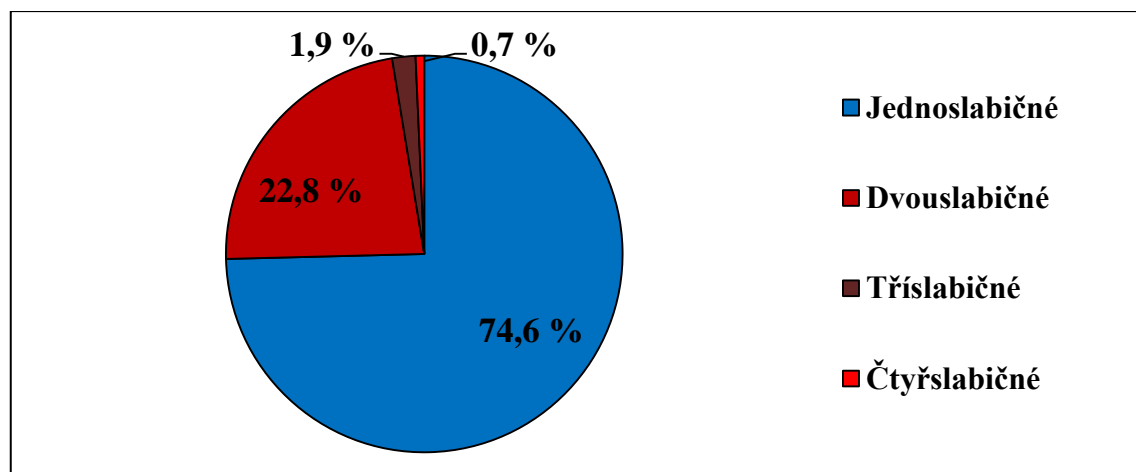
³⁹ Viz 3.3.1.6 Shrnutí výsledků analýzy lineárního členění

Počet slabik	Absolutní četnost	Relativní četnost
Jednoslabičné	875	74,6 %
Dvouslabičné	267	22,8 %
Tříslabičné	22	1,9 %
Čtyřslabičné	8	0,7 %

Tabulka č. 7: Četnost výskytu jedno- až čtyřslabičných slov

Výsledky v tabulce ukazují, že v mém korpusu je nesporně největší počet jednoslabičných slov. Dnešní čínský jazyk sice nemůžeme považovat za jazyk „jednoslabičný“, nicméně, jeho význačnou charakteristikou stále zůstává poměrně vysoké procento jednoslabičných slov.⁴⁰ Ve vysoké míře se objevují také dvouslabičná slova, nicméně, oproti jednoslabičným slovům je jich zhruba třikrát méně. Výskyt tří- a čtyřslabičných slov je v analyzovaném vzorku ojedinělý a vzhledem k vysokému počtu dvou předchozích typů slov téměř zanedbatelný.

Graf níže zobrazuje (s přesností na jedno desetinné místo) velikost slov v rámci analyzovaného vzorku:

Graf č. 2: Velikost slov

Díky grafu je na první pohled zřejmé, že zastoupení jednotlivých typů slov je velice nerovnoměrné. Jednoslabičná slova zaujímají jednoznačně největší část v rámci analýzy všech slov, konkrétně tedy téměř tři čtvrtiny. Naopak, čtyřslabičná slova netvoří ani jedno procento. Společně s tříslabičnými slovy zaujímají necelá tři procenta a zbylých 97 % připadá dohromady na jedno- a dvouslabičná slova.

⁴⁰ ŠVARNÝ, UHER 2001: s. 37

V mém korpusu o celkovém počtu 1 172 slov, má jedno slovo průměrnou délku:

- 1 slabiku (1,3), přičemž v mém korpusu jsou slova složena minimálně z jedné a maximálně ze čtyř slabik

Tabulka níže zobrazuje (s přesností na jedno desetinné místo) průměrné délky slov v jednotlivých lekcích a v celém analyzovaném textu:

Lekce	Průměrná délka slova ve slabikách
5A	1,2
5B	1,3
17A	1,2
17B	1,4
Celý text	1,3

Tabulka č. 8: Průměrné délky slov v jednotlivých lekcích a v celém textu

3.3.1.6 Shrnutí výsledků analýzy lineárního členění

Při vyhodnocování průměrné délky věty, kóla, segmentu a slova v jednotlivých lekcích, jsem na základě výsledků zapsaných v tabulkách nezaznamenala žádné výrazné odchylky od celkových průměrů v celém textu. Obecně by se dalo říci, že nepatrné odchylky jednotlivých lekcí od celkového průměru jsou dány tím, že každá z lekcí je jinak náročná z hlediska gramatiky i slovní zásoby nebo také tím, že se od sebe liší tématem, na které je obsah lekcí zaměřen, což může ovlivňovat průměrnou délku vět a podobně.

3.3.2 Analýza rytmického členění textu

3.3.2.1 Iktové slabiky

Z celkového počtu 1 507 slabik, které jsou obsaženy v mém korpusu, je 786, tedy 52,1 % iktových.⁴¹

3.3.2.2 Rytmy v segmentech

V této části se budu nejprve zabývat určováním počtu iktů⁴² ve všech jedno- až sedmislabičných segmentech z mého korpusu. Poté, co zjistím, kolika iktové jsou tyto

⁴¹ Viz 2.3 Přízvučnost (iktovost) slabik

segmenty, spočítám absolutní a relativní četnost všech jedno- až sedmislabičných segmentů s daným počtem iktů, výsledky zaznamenám do tabulky a pro lepší přehlednost je seřadím frekvenčně.

Následně se budu věnovat určování typu rytmických sledů⁴³ v rámci všech segmentů analyzovaného úseku. Pro každý typ rytmického sledu, který se v segmentech objeví, uvedu několik příkladů. Následně spočítám absolutní a relativní četnost výskytů všech zastoupených rytmických sledů, výsledky zaznamenám s frekvenčním seřazením do tabulek, srovnám je a zhodnotím. Bude mě zajímat také poloha iktů, kterou pomocí grafů opět srovnám a zhodnotím.

Tabulka níže zobrazuje absolutní a relativní četnost (s přesností na jedno desetinné místo) jedno- až šestislabičných segmentů s jednou, dvěma nebo třemi arzemi:

Segment	Počet arsí	Absolutní četnost	Relativní četnost
Jednoslabičný	1	9	1,8 %
Dvouslabičný	1	213	41,9 %
Třislabičný	1	40	7,9 %
	2	59	11,5 %
Čtyřslabičný	1	35	6,9 %
	2	133	26,2 %
Pětislabičný	2	10	2,0 %
	3	4	0,8 %
Šestislabičný	3	5	1,0 %

Tabulka č. 9: Četnost výskytu jedno- až šestislabičných segmentů s jednou až třemi arzemi

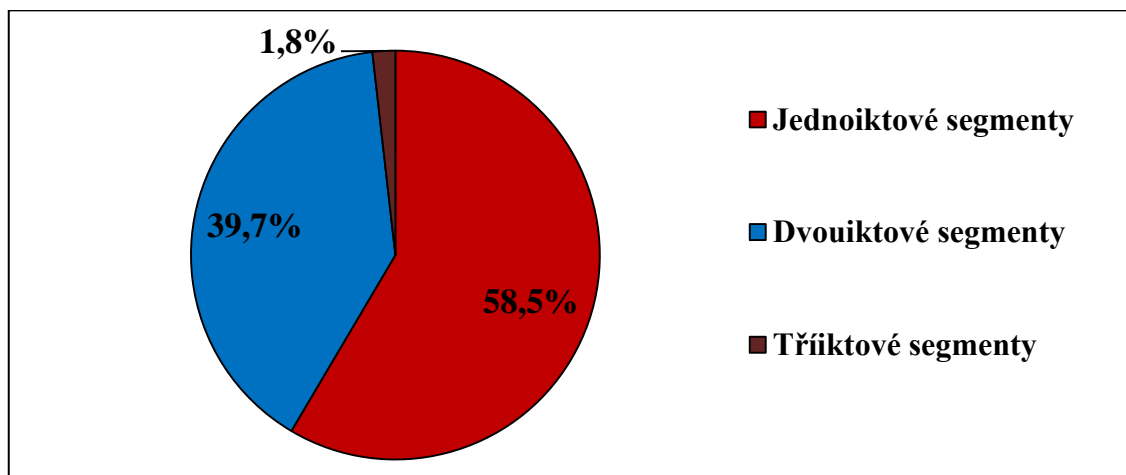
Jak je patrné z této tabulky, v mém korpusu se nejvíce vyskytují dvouslabičné segmenty s jednou arzí a čtyřslabičné segmenty se dvěma arzemi, které dohromady tvoří více než dvě třetiny všech segmentů z analyzovaného úseku. Celkově nejpočetnějšími jsou segmenty dvouslabičné, třislabičné a čtyřslabičné, které představují necelých 95 procent, přičemž zbylých 5,6 % připadá na jednoslabičné,

⁴² Viz 2.3 Přízvučnost (iktovost) slabik

⁴³ Viz 2.5 Ascendentní rytmus, 2.6 Descendentní rytmus, 2.7 Akronymický rytmus

pětlabičné a šestlabičné segmenty, které jsou svým výskytem v korpusu prakticky ojedinělé.

Graf níže zobrazuje (s přesností na jedno desetinné místo) procentuální zastoupení jedno- až tříiktových segmentů v rámci analyzovaného vzorku:

Graf č. 3: Procentuální zastoupení jedno- až tříiktových segmentů v rámci celkového počtu analyzovaných segmentů

Co se týče počtu iktů (=arzí), na první pohled je zřejmé, že převládají segmenty jednoiktové, které tvoří téměř tři pětiny v rámci celkového počtu analyzovaných segmentů. Výrazné zastoupení mají také dvouiktové segmenty, které zaujímají necelé dvě pětiny. Tříiktových segmentů je v celém vzorku velmi málo, což je dáno nízkým počtem pěti a šestlabičných segmentů.⁴⁴

3.3.2.2.1 Jednoslabičné segmenty

- počet segmentů: **9**

- počet iktů: tyto segmenty mohou být maximálně **jednoiktové** (9, tj. 75 % jednoslabičných segmentů)

- poloha iktů:

○ **na první (a zároveň poslední) slabice:** 9 segmentů

- rytmus: **žádný**

➤ vzorové segmenty:

⁴⁴ Viz 3.3.1.4 Průměrná délka segmentu

/shū/	(5A kuòzhǎn 1)
/bào/	(5A kuòzhǎn 2)
/yǒu/	(5B huídá 2)
/nǐ/	(17B tìhuàn 2)
/shéi/	(5B kuòzhǎn 1)

Jak je z tohoto přehledu patrné, jednoslabičné segmenty jsou svým výskytem v rámci celého korpusu téměř ojedinělé (podobně jako pětislabičné⁴⁵ a šestislabičné⁴⁶), neboť tvoří pouze něco málo přes dvě procenta v rámci analyzovaného vzorku segmentů.⁴⁷

3.3.2.2.2 Dvouslabičné segmenty

- počet segmentů: **213**

- počet iktů: tyto segmenty mohou být pouze **jednoiktové**

- poloha iktů:

○ **na první slabice:** 108 segmentů

- rytmus:

○ **descendentní** (108):

➤ vzorové segmenty:

/zhe⁴-shi/ (5A tìhuàn 1)

/nǐ-you/ (5A tìhuàn 2)

/cídian/ (5A tìhuàn 3)

/jiéwen/ (5A tiánkòng 3)

/duō-yuǎn/ (17A kuòzhǎn 1)

○ **na druhé slabice:** 105 segmentů

⁴⁵ Viz 3.3.2.2.5 Pětislabičné segmenty

⁴⁶ Viz 3.3.2.2.5 Šestislabičné segmenty

⁴⁷ Viz 3.3.1.4 Průměrná délka segmentu

- rytmus:
 - **ascendentní** (105):
 - vzorové segmenty:

/qǐng-wèn/ (5A tìhuàn 1)

/wo-yǒu/ (5A tìhuàn 2)

/hèn-hǎo/ (5A tìhuàn 3)

/nei-**shì**/ (5A huídá 2)

/qiānbǐ/ (5B kuòzhǎn 1)

Tabulka níže zobrazuje absolutní a relativní četnost (s přesností na jedno desetinné místo) zastoupení dvouslabičných segmentů podle polohy iktů:

Typ rytmického sledu	Absolutní četnost	Relativní četnost
Descendentní (s iktem na první slabice)	108	50,7 %
Ascendentní (s iktem na druhé slabice)	105	49,3 %

Tabulka č. 10: Zastoupení dvouslabičných segmentů podle polohy iktů

Z tabulky je patrné, že se od sebe v mém korpusu počet segmentů s iktem na první slabice a počet segmentů s iktem na druhé slabice liší jen nepatrně. Konkrétně tedy pouze o 1, 4 % procenta převažují segmenty s iktem na první slabice, tudíž segmenty dvouslabičné descendentní, nad segmenty s iktem na druhé slabice, tedy nad segmenty dvouslabičnými ascendentními.

3.3.2.2.3 *Tříslabičné segmenty*

- počet segmentů: **99**

- počet iktů: tyto segmenty mohou být **jednoiktové** (40, tj. 40,4 % tříslabičných segmentů) nebo **dvouiktové** (59, tj. 59,6 % tříslabičných segmentů)

- poloha iktů - v případě **jednoiktových** segmentů (40):

- **na první slabice**: 7 segmentů
 - rytmus:
 - **descendentní – jako celek** (7):

➤ vzorové segmenty:

/shì-bu-shi/ (5A tiánkòng 7)

/tāmen-d/ (5B tìhuàn 2)

/xiang³-bu-xiang/ (17B tìhuàn 2)

/tài-měi-le/ (17B huídá 4)

/wǒmen-d/ (5B tìhuàn 2)

○ na druhé slabice: 32 segmentů

- rytmus:

○ descendentní – s předklonkou (14):

➤ vzorové segmenty:

/you-duō-yuǎn/ (17A kuòzhǎn 1)

/wo-dǎsuan/ (17B tìhuàn 1)

/dao-zhōngguo/ (17B tìhuàn 1)

/beng-kèqi/ (17A huídá 1)

/ni-xiān-zuo/ (17A tiánkòng 1)

○ ascendentní – s příklonkou (18):

➤ vzorové segmenty:

/táng-mù-d/ (5B tìhuàn 2)

/hǎoyòng-ma/ (5B tiánkòng 5)

/hen-dà-d/ (17B kuòzhǎn 1)

/shi-shéi-d/ (5B kuòzhǎn 1)

/tài-měi-le/ (17B tiánkòng 1)

○ na třetí slabice: 1 segment

- rytmus:

- **ascendentní – s předklonkou (1):**

- vzorový segment:

/zuo-huǒchē/ (**17B** tìhuàn 1)

- poloha iktů - v případě **dvouiktových** segmentů (59):

- **na první a třetí slabice: 59 segmentů**

- rytmus:

- **akronymický (59):**

- vzorové segmenty:

/hànyu-shū/ (**5A** kuòzhǎn 1)

/zen³me-yàng/ (**5A** tìhuàn 3)

/fǎwen-bào/ (**5A** tiánkòng 7)

/duìbuqǐ/ (**2B** huídá 1)

/yuánzhubǐ/ (**5B** fānyì 2)

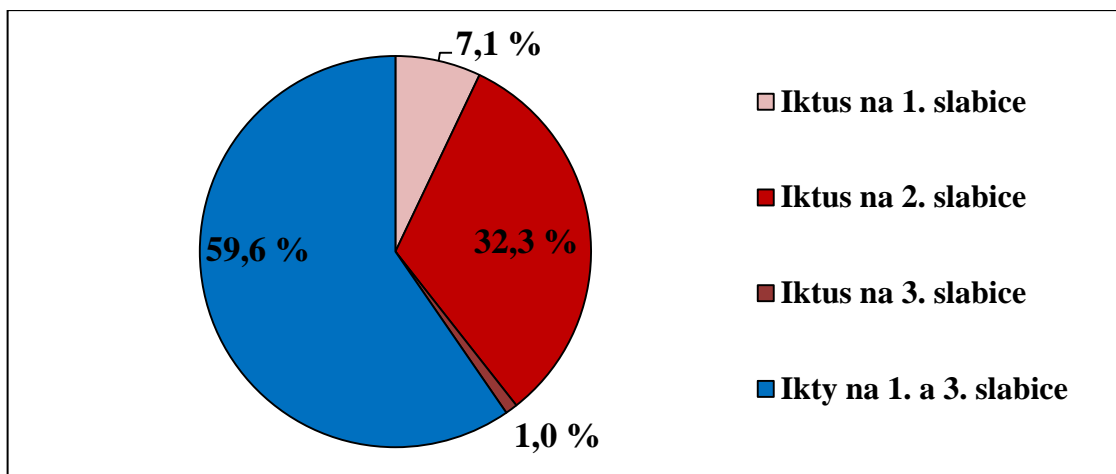
Tabulka níže zobrazuje absolutní a relativní četnost (s přesností na jedno desetinné místo) jednotlivých typů rytmických sledů tříslabičných segmentů:

Typ rytmického sledu	Absolutní četnost	Relativní četnost
Dvouiktový akronymický	59	59,6 %
Jednoiktový descendentní	21	21,2 %
Jednoiktový ascendentní	19	19,2 %

Tabulka č. 11: Tříslabičné segmenty

Co se týče rytmických sledů tříslabičných segmentů, lze z tabulky vyčíst, že nejvíce jsou zastoupeny segmenty s rytmem akronymickým, které tvoří více než polovinu všech tříslabičných segmentů. Poměrně shodně jsou zastoupeny jednoiktové descendentní a jednoiktové ascendentní segmenty, v jejichž četnosti je rozdíl pouhých dvou segmentů, což činí přesně 2 %.

Následující graf zobrazuje (s přesností na jedno desetinné místo) procentuální zastoupení tříslabičných segmentů podle polohy iktů:

Graf č. 4: Procentuální zastoupení tříslabičných segmentů podle polohy iktů

Z grafu je patrné, že se iktus vyskytuje nejčastěji na 1. a 3. slabice, a to téměř u tří pětín všech tříslabičných segmentů. Je to dáno vysokým počtem tříslabičných segmentů s akronymickým rytmickým sledem,⁴⁸ v nichž se uplatňuje tzv. akronymické pravidlo, na základě kterého se iktus nachází na první a poslední slabice.⁴⁹ Oproti tomu, segmenty s jedním iktem, umístěným pouze na třetí slabice, se vyskytují jen minimálně, konkrétně tedy u 1 % v rámci všech analyzovaných tříslabičných segmentů.

3.3.2.2.4 Čtyřslabičné segmenty

- počet segmentů: **168**

- počet iktů: tyto segmenty mohou být **jednoiktové** (35, tj. 20,8 % čtyřslabičných segmentů) nebo **dvouiktové** (133, tj. 79,2 % čtyřslabičných segmentů)

- poloha iktů – v případě **jednoiktových** (35):

- **na první slabice:** 2 segmenty

- rytmus:

- **descendentní – jako celek** (2):

- vzorový segment:

/tài-piàoliang-le/ - 2x (17B tiánkòng 6,
fānyì 9)

- **na druhé slabice:** 13 segmentů

⁴⁸ Viz Tabulka č. 11

⁴⁹ Viz 2.7 Akronymický rytmus

- rytmus:

○ **descendentní – s předklonkou (13):**

➤ vzorové segmenty:

/hai-qù-bu-qu/ - 2x (17B tiánkòng 7,
fānyì 10)

/na-tài-yuǎn-le/ (17A fānyì 3)

/wo-péngyou-d/ (5B tìhuàn 2)

/hai-qù-bu-qu/ (17B huídá 1)

○ **na třetí slabice: 20 segmentů**

- rytmus:

○ **kombinace ascendentního a descendentního sledu (20):**

➤ vzorové segmenty:

/wo-yǒu-sì-ge/ (5B tìhuàn 3)

/wo-yǒu-qī-ben/ (5A tìhuàn 2)

/wo-yǒu-liǎng-ben/ (5A fānyì 2)

/wo-yǒu-liǎng-ge/ (5B tìhuàn 3)

/wo-yǒu-bā-ben/ (5A tìhuàn 2)

- poloha iktů – v případě **dvouiktových (133):**

○ **na první a třetí slabice: 47 segmentů**

- rytmus:

○ **akronymický – s příklonkou (11):**

➤ vzorové segmenty:

/zhào⁴-ge-xiàng-ba/ (17B tiánkòng 3)

/nei⁴-shì-shéi-d/ (5B kuòzhǎn 1)

/zhāng-xùyì-d/ (5B tìhuàn 2)

/yuánzhubǐ-ma/ (5B tiánkòng 7)

/zōu-guómíng-d/ (5B tìhuàn 2)

○ **kombinace dvou descendentních sledů (36):**

➤ vzorové segmenty:

/zai⁴-qu-kàn-kan/ (17B fānyì 6)

/xue²xi-hànyu₃/ (17B tìhuàn 1)

/jiù-zai-nei⁴-zuo/ (17A fānyì 4)

/wo³-you-sì-zhī/ (5B fānyì 6)

/shénme-cídián/ (5A tiánkòng 5)

○ **na první a čtvrté slabice: 58 segmentů**

- rytmus:

○ **akronymický – jako celek (58):**

➤ vzorové segmenty:

/zan²men-zai-zhèr/ (17B tiánkòng 3)

/míngsheng-gǔjì/ (17B fānyì 1)

/jiu⁴-zai-qiánbiān/ (17A tìhuàn 2)

/huáng-lou-pángbiānr/ (17A tiánkòng 4)

/fàndián-fùjìn/ (17A tìhuàn 2)

○ **na druhé a čtvrté slabice: 27 segmentů**

- rytmus:

○ **akronymický – s předklonkou (20)**

➤ vzorové segmenty:

/dao-huǒchēzhàn/ (17A fānyì 1)

/qu-dà-guangchǎng/ (17B tìhuàn 2)

/zuo-yí-ke-zhōng/ (17A fānyì 1)

/wo-bu⁴-zhidào/ (5B huídá 1)

/qu-dà-guangchǎng/ (17B tìhuàn 2)

o **kombinace dvou ascendentních sledů (7):**

➤ vzorové segmenty:

/hànjié-cidian³/ (5B tìhuàn 1)

/édé-cidian³/ (5B tìhuàn 1)

/jiérì-cidian³/ (5B tìhuàn 1)

/hànyīng-cidian³/ (5B tìhuàn 1)

/yīngfǎ-cidian³/ (5B tìhuàn 1)

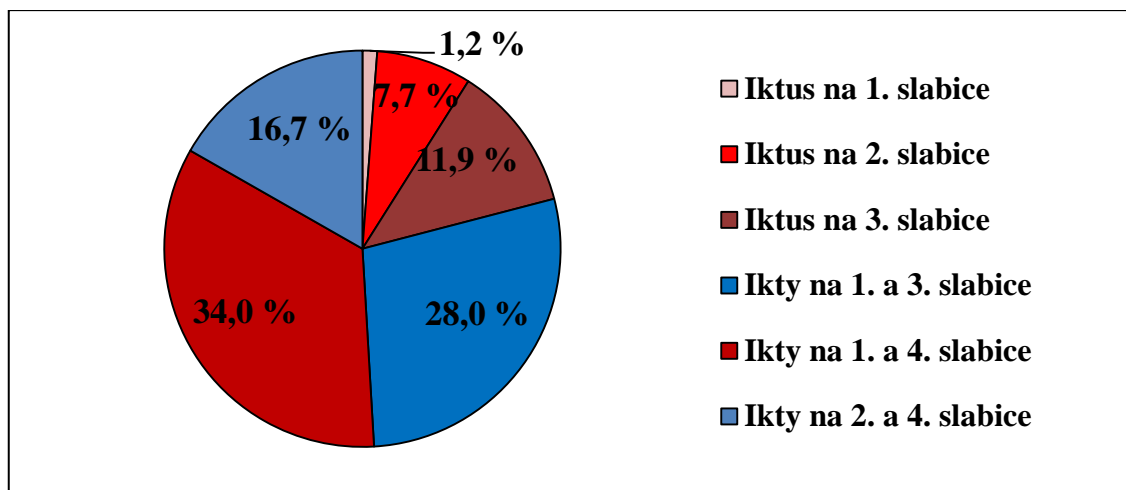
Tabulka níže zobrazuje absolutní a relativní četnost (s přesností na jedno desetinné místo) jednotlivých typů rytmických sledů čtyřslabičných segmentů:

Typ rytmického sledu	Absolutní četnost	Relativní četnost
Dvouiktový akronymický	90	53,6 %
Dvouiktový descendentní + descendentní	36	21,4 %
Jednoiktový ascendentní + descendentní	20	11,9 %
Jednoiktový descendentní	15	8,9 %
Dvouiktový ascendentní + ascendentní	7	4,2 %

Tabulka č. 12: Čtyřslabičné segmenty

Co se týče rytmických sledů čtyřslabičných segmentů, lze z tabulky vyčíst, že nejvíce jsou zastoupeny dvouiktové segmenty s rytmem akronymickým, jež tvoří více než polovinu všech tříslabičných segmentů. Naopak, nejméně se vyskytují segmenty s kombinací dvou ascendentních sledů, které zaujímají pouhá 4,2 %. V porovnání s tříslabičnými segmenty je možné vidět, že nejvíce zastoupený typ rytmického sledu je shodný.

Graf níže zobrazuje (s přesností na jedno desetinné místo) procentuální zastoupení čtyřslabičných segmentů podle polohy iktů:

Graf č. 5: Procentuální zastoupení čtyřslabičných segmentů podle polohy iktů

Z grafu je patrné, že se iktus vyskytuje nejčastěji na 1. a 4. slabice, a to u více než jedné třetiny čtyřslabičných segmentů. Je to dáno vysokým počtem čtyřslabičných segmentů s akronymickým rytmičným sledem,⁵⁰ v nichž se uplatňuje tzv. akronymické pravidlo, na základě kterého se iktus nachází na první a poslední slabice.⁵¹ Téměř shodná je četnost výskytu segmentů s iktem na 1. a 3. slabice, kterých je v mém korpusu více než jedna čtvrtina. Oproti tomu, na první slabice se vyskytuje pouze minimálně, konkrétně tedy jen u 1,2 % čtyřslabičných segmentů.

3.3.2.2.5 Pětislabičné segmenty

- počet segmentů: **14**

- počet iktů: v mém korpusu jsou zastoupeny pětislabičné segmenty **dvouiktové** (10, tj. 71,4 % pětislabičných segmentů) a **tříiktové** (4, tj. 28,6 % pětislabičných segmentů)

- poloha iktů - v případě **dvouiktových** (9):

- **na první a čtvrté slabice:** 3 segmenty

- rytmus:

- **akronymický - s příklonkou** (3):

- vzorový segment:

/zai⁴-dao-shíyī-lu/ - 2x (17A huídá 4,

fānyì 1)

⁵⁰ Viz Tabulka č. 12

⁵¹ Viz 2.7 Akronymický rytmus

/yí-ge-xiǎoshí-ba/ (17A tìhuàn 1)

○ **na druhé a čtvrté slabice: 3 segmenty**

- rytmus:

○ **kombinace dvou ascendentních sledů – s příklonkou (3):**

➤ vzorový segment:

/bamù-renměi-d/ (5B tìhuàn 2)

/ni-xiān-zuo-èr-lu/ - 2x (17A huídá 3,
fānyì 1)

○ **na druhé a páté slabice: 4 segmenty**

- rytmus:

○ **akronymický – s předklonkou (4)**

➤ vzorový segment:

/sheng-wǎcilafū/ - 3x (17B fānyì 3,
fānyì 5, huídá 3)

/shi-shénme-zázhì/ (5B kuòzhǎn 2)

- poloha iktů – v případě tříiktových (4):

○ **na první, třetí a páté slabice: 4 segmenty**

- rytmus:

○ **akronymický**

➤ vzorový segment:

/ni³-d-yuánzhubǐ/ - 4x (5B huídá 3,
fānyì 1, fānyì 2,
tiánkòng 5)

Jak je z přehledu pětislabičných segmentů patrné, šestislabičné segmenty jsou svým výskytem v rámci celého korpusu prakticky ojedinělé (podobně jako

jednoslabičné⁵² a šestislabičné⁵³ segmenty), neboť tvoří jen necelá tři procenta analyzovaného vzorku.⁵⁴

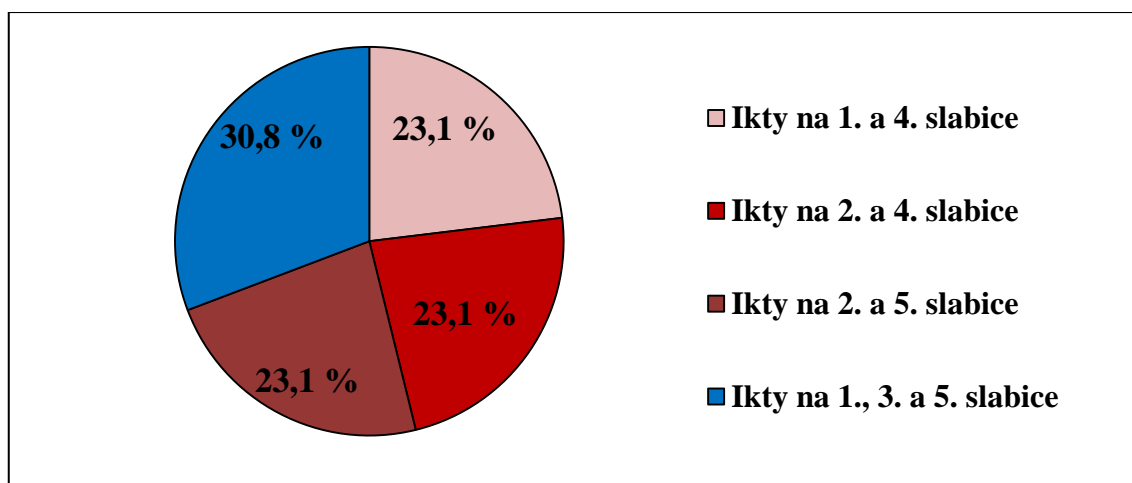
Tabulka níže zobrazuje absolutní a relativní četnost (s přesností na jedno desetinné místo) jednotlivých typů rytmických sledů pětislabičných segmentů:

Typ rytmického sledu	Absolutní četnost	Relativní četnost
Dvouiktový akronymický	7	50,0 %
Tříiktový akronymický	4	28,6 %
Dvouiktový ascendentní + ascendentní	3	21,4 %

Tabulka č. 13: Pětislabičné segmenty

Co se týče rytmických sledů pětislabičných segmentů, lze z tabulky vyčíst, že nejvíce jsou zastoupeny dvouiktové segmenty s rytmem akronymickým, jež tvoří přesně polovinu všech pětislabičných segmentů. Při porovnání je možné zjistit, že tento typ rytmického sledu je opět nejvíce se vyskytující, stejně jako u předchozích tří- a čtyřslabičných segmentů. Naopak, nejméně se vyskytují dvouiktové segmenty, které jsou kombinací dvou ascendentních sledů a které zaujímají méně než jednu čtvrtinu analyzovaných segmentů.

Graf níže zobrazuje (s přesností na jedno desetinné místo) procentuální zastoupení pětislabičných segmentů podle polohy iktů:

Graf č. 6: Procentuální zastoupení pětislabičných segmentů podle polohy iktů

⁵² Viz 3.3.2.2.1 Jednoslabičné segmenty

⁵³ Viz 3.3.2.2.6 Šestislabičné segmenty

⁵⁴ Viz 3.3.1.4 Průměrná délka segmentu

Z grafu č. 6 je patrné, že se iktus nejčastěji vyskytuje na 1., 3. a 5. slabice, a to téměř u jedné třetiny všech pětislabičných segmentů. Segmenty s ikty na 1. a 4. slabice, 2. a 4. slabice a 2. a 5. slabice jsou zastoupeny shodným počtem, konkrétně tedy každý z nich zaujímá 23,1 %, tedy necelou jednu čtvrtinu těchto analyzovaných segmentů.

3.3.2.2.6 Šestislabičné segmenty

- počet segmentů: **5**

- počet iktů: v mém korpusu jsou zastoupeny šestislabičné segmenty, které jsou **třííktové**

- poloha iktů:

○ **na první, třetí a šesté slabice: 5 segmentů**

- rytmus:

○ **akronymický**

➤ vzorové segmenty:

/qù-sheng-wǎcilafū/ - 2x **(17B tìhuàn 1,**
tìhuàn 2)

/zhè-sheng-wǎcilafū/ - 2x **(17B huídá 2,**
fānyì 1)

/dao⁴le-àoluomocí/ **(17B fānyì 1)**

Jak je z tohoto přehledu patrné, šestislabičné segmenty jsou svým výskytem v rámci celého korpusu prakticky ojedinělé (podobně jako jednoslabičné⁵⁵ a pětislabičné⁵⁶ segmenty), zastupují nejmenší část ze všech analyzovaných segmentů a tvoří pouhé jedno procento analyzovaného vzorku.⁵⁷

3.3.2.2.7 Celkové shrnutí o rytmech a iktech v rámci segmentů

Tabulka níže zobrazuje absolutní a relativní četnost (s přesností na jedno desetinné místo) jednotlivých typů rytmických sledů v rámci celkového počtu analyzovaných segmentů:

⁵⁵ Viz 3.3.2.2.1 Jednoslabičné segmenty

⁵⁶ Viz 3.3.2.2.5 Pětislabičné segmenty

⁵⁷ Viz 3.3.1.4 Průměrná délka segmentu

Typ rytmického sledu	Absolutní četnost	Relativní četnost
Dvouiktový akronymický	156	30,7 %
Jednoiktový descendentní	144	28,3 %
Jednoiktový ascendentní	124	24,4 %
Dvouiktový descendentní + descendentní	36	7,1 %
Jednoiktový ascendentní + descendentní	20	3,9 %
Dvouiktový ascendentní + ascendentní	10	2,0 %
Jednoiktový jednoslabičný segment	9	1,8 %
Tříiktový akronymický	9	1,8 %

Tabulka č. 14: Celkové zastoupení rytmických sledů v analyzovaném korpusu

Z výsledků v tabulce vyplývá, že v mém korpusu jsou nejvíce zastoupeny dvouiktové akronymické segmenty, které tvoří téměř jednu třetinu všech analyzovaných segmentů. Společně s jednoiktovými descendentními a jednoiktovými ascendentními segmenty tvoří dohromady 83,4 %, tedy více než čtyři pětiny všech analyzovaných segmentů. Na ostatní typy rytmických sledů tedy připadá 16,6 %, z nichž nejmenší část zaujímají jednoiktové jednoslabičné segmenty, tříiktové akronymické segmenty a dvouiktové segmenty s kombinací dvou ascendentních sledů, které dohromady tvoří pouhých 5,6 % v rámci celého analyzovaného vzorku.

3.4 Analýza kól

V rámci této analýzy se nejprve zaměřím na zjištění velikosti kól a následně se budu zabývat určováním polohy segmentů v rámci kól, přičemž se pokusím zjistit, jaké rytmické sledy v rámci segmentů z mého korpusu převládají v pozici na začátku (nebo uvnitř) kóla a jaké v pozici na konci kóla. Výsledky pro lepší přehlednost zaznamenám do tabulek, následně je srovnám a vyhodnotím. V další části této analýzy se poté budu věnovat rytmickým sledům v kólech, kdy budu zjišťovat, jaké rytmické sledy se v kólech objevují a jaké jsou jejich nejfrekventovanější kombinace.

3.4.1 Velikost kól

Kóla analyzovaného úseku lze podle počtu segmentů rozdělit na jedno- až čtyřslabičná. Následující tabulka zobrazuje rozdělení všech analyzovaných kól:

Počet segmentů	Absolutní četnost	Relativní četnost
2	119	44,2 %
1	97	36,1 %
3	45	16,7 %
4	8	3,0 %

Tabulka č. 15: Velikost segmentů

Na základě výsledků z tabulky je patrné, že v rámci mého korpusu výrazně převládají jedno- a dvousegmentální kóla, která dohromady tvoří zhruba čtyři pětiny v rámci všech kól. Nejméně jsou zastoupena čtyřsegmentální kóla, která tvoří pouhá 3 % a jejich výskyt je ve srovnání s výskytem jedno- až třísegmentálních kól pouze minimální. V průměru jsou kóla tvořena 1,9 segmenty.

3.4.2 Poloha segmentů v rámci kól

V této části své práce se budu zabývat otázkou pozice typů rytmických sledů v rámci kól. Pozice uvnitř kól mě bude zajímat u segmentů jednoiktových (dvou- a více slabičných) a u segmentů dvouiktových. Konkrétně budu zkoumat, zda se jednotlivé sledy nacházejí na začátku (nebo uvnitř) kóla nebo na konci kóla. Jestliže je kólon jednosegmentální, určíme jeho polohu za pozici na konci kóla.⁵⁸ Např:

čtyřsegmentální kólon /bu-kàn zhèi-xie míngsheng-gǔjì hai-xíng/: (17B fānyì 1)

1. segment ascendentní v pozici na začátku (nebo uvnitř) kóla
2. segment descendentní v pozici na začátku (nebo uvnitř) kóla
3. segment ascendentní v pozici na začátku (nebo uvnitř) kóla
4. segment descendentní v pozici na konci kóla

⁵⁸ ŠVARNÝ, UHER 2014: s. 14

Následující tabulka zobrazuje absolutní a relativní četnost (s přesností na jedno desetinné místo) jednotlivých rytmických sledů v pozici na začátku nebo uvnitř kóla či v pozici na konci kóla:

• Rytmický sled	Pozice na začátku nebo uvnitř kóla		Pozice na konci kóla	
	Absolutní četnost	Relativní četnost	Absolutní četnost	Relativní četnost
Ascendentní	65	27,3 %	71	27,3 %
Descendentní	116	48,7 %	26	10,0 %
Akronymický	42	17,6 %	131	50,4 %
Ostatní	15	6,3 %	32	12,3 %

Tabulka č. 16: Poloha segmentů v rámci kól

Na základě této tabulky je možné říci, že se v rámci analyzovaného vzorku potvrdilo, že je pro segmenty s ascendentním typem rytmického sledu více příznačná poloha v pozici na konci kóla,⁵⁹ zatímco pro descendentní typy segmentů je charakteristická poloha v pozici na začátku nebo uvnitř kóla.⁶⁰ Ačkoliv převaha ascendentních sledů v pozici na konci kóla oproti pozici na začátku nebo uvnitř kóla není v mém vzorku zcela výrazná, u descendentních typů pozorujeme zhruba čtyřikrát častější výskyt segmentů v pozici na začátku nebo uvnitř kóla nad výskytem v pozici na konci kóla. Co se týče segmentů s akronymickým rytmickým sledem, na základě výsledků je možné konstatovat, že se třikrát vyskytují v pozici na konci kóla než v pozici na začátku nebo uvnitř kóla.

3.4.3 Rytmus v kólech

V této části se budu zabývat rytmickými tendencemi v rámci kól a pokusím se vymezit, jaké kombinace rytmických sledů se v kólech vyskytují a jak jsou jednotlivé kombinace frekventované. Budu se věnovat pouze jedno- a dvou segmentálním kólům, které představují 74,3 % všech kól, neboť počet tří- a více segmentálních kól není

⁵⁹ Viz 2.5 Ascendentní rytmus

⁶⁰ Viz 2.6 Descendentní rytmus

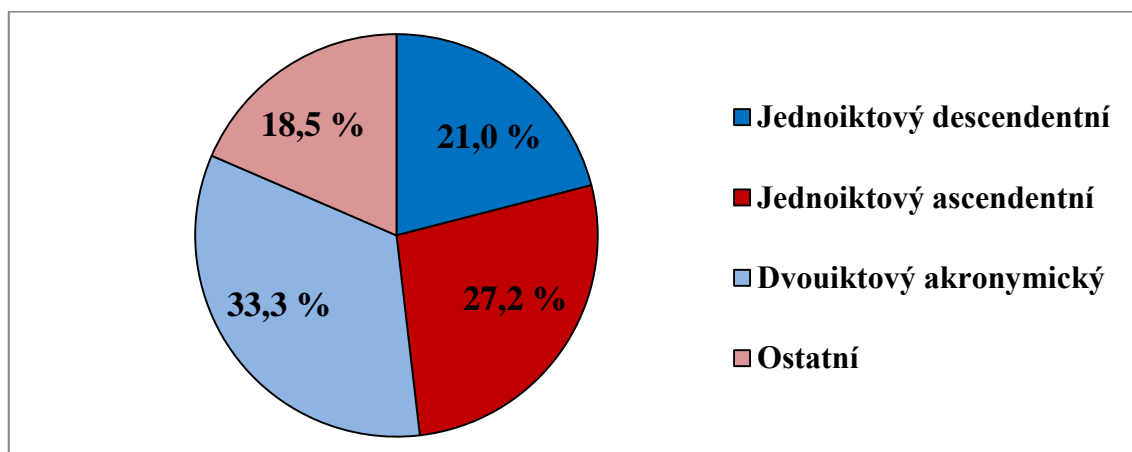
vzhledem k vysokému počtu možných potenciálních kombinací dostačující k tomu, aby bylo možné získat přehled o nejproduktivnějších kombinacích.⁶¹

3.4.3.1 Rytmické sledy v rámci jednosegmentálních kól

Ve svém korpusu jsem napočítala celkem 81 jednosegmentálních kól, v nichž se objevují následující typy rytmičtých sledů:

1. akronymické (27, tj. 33,3 % jednosegmentálních kól)
2. ascendentní (22, tj. 27,2 % jednosegmentálních kól)
3. descendentní (17, tj. 21,0 % jednosegmentálních kól)
4. ostatní (15, tj. 18,5 % jednosegmentálních kól)

Graf níže zobrazuje (s přesností na jedno desetinné místo) procentuální zastoupení jednotlivých rytmičtých sledů v rámci jednosegmentálních kól:

Graf č. 7: Procentuální zastoupení rytmičtých sledů v rámci jednosegmentálních kól

Jak je z grafu patrné, největší zastoupení má v rámci jednosegmentálních kól rytmičtý sled akronymický, ascendentní a descendentní. Tyto sledy dohromady tvoří přibližně čtyři pětiny, přičemž v největší míře se vyskytují kóla s rytmičtým sledem akronymickým, která tvoří jednu třetinu všech analyzovaných jednosegmentálních kól.

3.4.3.2 Rytmické sledy v rámci dvousegmentálních kól

⁶¹ UHER, SLAMĚNÍKOVÁ 2015: s. 112

V mém korpusu jsem napočítala celkem 119 dvousegmentálních kól, v nichž se objevuje celkem devět různých kombinací rytmických sledů. Pro jednotlivé typy rytmických sledů zavedu zkratky, které budou sloužit k lepší přehlednosti pro zaznamenávání jednotlivých kombinací, rytmické tendence těmito zkratkami označím a uvedu pět nejproduktivnějších vzorců.

- **Zkratky rytmických sledů:**

- ascendentní: **A**
- descendentní: **D**
- akronymický: **AK**

- **Příklady:** a) kólon se schématem **A + AK**: /qǐng-wèn **cè**suo-zai-nǎr/

(**17A** tìhuàn 2)

- 1. segment ascendentní
- 2. segment akronymický
 - schéma **A + AK** tedy značí kólon, který se skládá ze segmentu ascendentního a segmentu akronymického

- b) kólon se schématem **A + A**: /chēzhàn zai-nǎr/ (**17A** huídá 3)

- 1. segment ascendentní
- 2. segment ascendentní
 - schéma **A + A** tedy značí kólon, který se skládá ze dvou segmentů ascendentních

Přehled níže zobrazuje pět nejproduktivnějších kombinací, které se vyskytují v rámci dvousegmentálních rytmických sledů:

1. **D + AK** (48, tj. 40,3 % dvousegmentálních kól)
2. **A + AK** (21, tj. 17,7 % dvousegmentálních kól)
3. **D + D** (13, tj. 10,9 % dvousegmentálních kól)
4. **AK + AK** (13, tj. 10,9 % dvousegmentálních kól)
5. **A + D** (11, tj. 9,2 % dvousegmentálních kól)

Jak je z tohoto přehledu patrné, v mém korpusu jsou nejvíce zastoupena dvousegmentální kóla, která jsou tvořena kombinací rytmického sledu descendentního a akronymického, přičemž tato kombinace se objevuje u dvou pětin všech

dvousegmentálních kól. Celkem 89% všech dvousegmentálních kól je tvořeno těmito pěti kombinacemi.

4 Závěr

Hlavním cílem mé bakalářské diplomové práce bylo vytvoření prozodicky transkribovaného textu a jeho následná analýza, sestávající z několika stěžejních částí. Výsledky analýzy lineárního větného členění ukázaly, že analyzovaný vzorek textů 5A, 5B, 17A a 17B, obsažených v prvním díle knihy *Učebnice čínské konverzace*, který je dlouhý 1 507 znaků, se v přepočtu do jiných jazykových jednotek celkově skládá z 230 vět, 269 kól, 511 segmentů, 1 172 slov a 1 507 slabik. Dále bylo zjištěno, že průměrná délka věty je 1 kólon, průměrná délka kóla jsou 2 segmenty, průměrná délka segmentu jsou 2 slova průměrná délka slova je 1 slabika.

Při vyhodnocování průměrných délek vět, kól, segmentů a slov v jednotlivých lekcích, jsem nezaznamenala žádné výrazné odchylky od celkových průměrů v celém textu. Nepatrné odchylky jednotlivých lekcí od celkového průměru jsou patrně dány tím, že každá z lekcí je jinak náročná z hlediska gramatiky i slovní zásoby, nebo také tím, že se od sebe liší tématem, na které je obsah jednotlivých lekcí zaměřen, což může ovlivňovat průměrnou délku vět a podobně.

Na segmenty a slova, jako na menší jazykové jednotky, jsem se v rámci analýzy lineárního členění zaměřila o něco více než na věty a kóla a zaznamenala jsem, že v rámci mého analyzovaného vzorku jsou nejvíce zastoupeny segmenty i slova jedno- a dvouslabičné.

V rámci analýzy rytmického členění jsem došla k závěru, že z celkového počtu 1 507 slabik, které jsou obsaženy v mém korpusu, je 786, tedy 52,1 % iktových. Výsledky mého měření také ukázaly, že se v mém korpusu nejvíce vyskytují dvouslabičné segmenty s jednou arzí a čtyřslabičné segmenty se dvěma arzemi. Jednoiktové segmenty mají v rámci analyzovaného vzorku vůbec největší zastoupení. V rámci segmentů je nejfrekventovanější rytmický sled dvouiktový akronymický.

Následná analýza kól ukázala, že v rámci mého korpusu výrazně převládají jedno- a dvousegmentální kóla. Co se týče polohy segmentů v rámci kól, kdy bylo posuzováno, zda se nacházejí v pozici na konci kóla či v pozici na začátku (nebo uvnitř) kóla, bylo zjištěno, že pro ascendentní a akronymický rytmický sled, je více charakteristická poloha v pozici na konci kóla, zatímco pro descendentní rytmický sled je více typická poloha v pozici na začátku (nebo uvnitř) kóla, což potvrzuje zjištění profesora Oldřicha

Švarného, které uvádí v knize *Hovorová čínština v příkladech III*. V rámci jednosegmentálních kól převládá akronymický rytmus, v rámci dvousegmentálních kól je nejproduktivnější kombinací rytmických sledů kombinace descendentního a akronymického rytmického sledu.

V průběhu psaní této práce vyvstala otázka, zda by v případě navazující rozsáhlejší práce výsledky analýzy došly ke stejným nebo alespoň podobným závěrům.

5 Resumé

The aim of this bachelor thesis is to create, on the basis of four recordings contained in the first part of the Textbook of Chinese Conversation book, prosodically transcribed text. Afterwards the text will undergo linear and rhythmical segmentation analysis and measure the speed of speech in this text.

Under the linear segmentation analysis the sentences will be divided into smaller units, such as colons, segments, syllables. Then the quantity and average length will be measured. Under the rhythmical segmentation analysis the amount of individual types of rhythmical sequences will be evaluated and afterwards the most productive rhythmical sequence throughout all of the segments and also the most productive combinations of rhythmical sequences in colons will be discovered.

Keywords: prosodic transcription, tone prominence, linear segmentation, rhythmical segmentation, rhythm, segment, colon

6 Seznam použité literatury a internetových zdrojů

6.1 Seznam použité literatury

ŠVARNÝ, Oldřich a David UHER. *Hovorová čínština: úvod do studia hovorové čínštiny*. 2. přeprac. vyd. Olomouc: Univerzita Palackého, 2001. ISBN 80-244-0298-X.

ŠVARNÝ, Oldřich a David UHER. *Prozodická gramatika čínštiny*. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci, 2014. ISBN 978-80-244-4205-1.

ŠVARNÝ, Oldřich. *Hovorová čínština v příkladech III*. Olomouc: Vydavatelství Univerzity Palackého, 1998. ISBN 80-706-7819-4.

UHER, David a Tereza SLAMĚNÍKOVÁ. *Prozodická analýza monologu*. *Dálný východ*. 2015, č. 2, s.104–115. ISSN 1805-1049.

UHER, David, Xuemin LIU a Jakub VYKOUKAL. *Učebnice čínské konverzace*. Praha: Leda, 2007. ISBN 978-80-7335-109-0.

6.2 Seznam internetových zdrojů

TŘÍSKOVÁ, Hana. *Prozodická transkripce čínštiny O. Švarného: čtyři historické verze* [online]. *Nový Orient*. 2011, roč. 66, č. 4, s. 45-50. ISSN 0029-5302. [cit. 15. 4. 2016].

Dostupné z:

http://orient.avcr.cz/miranda2/export/sitesavcr/data.avcr.cz/humansci/orient/kontakty/pracovnici/publikace/Triskova/Svarnx_NO_2011_No4.pdf